

Årsmelding 2012

Norges Handikapforbund Oslo

Norges Handikapforbund Oslo
Folke Bernadottes vei 2, 0862 Oslo
Telefon 22 02 14 20
Telefaks 22 02 14 39
E-post nhf.oslo@nhf.no
Internett www.nhf.no/oslo

Layout: Torill Older
Trykk: Mamma og Pappa

INNHold

LEDERENS BETRAKTNINGER	4
INTERESSEPOLITISK ARBEID	6
Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA)	6
Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse	6
Oslobudsjettet	8
Arbeid	8
Høring i finanskomiteen	8
Bolig	9
Universell utforming	11
Samferdsel	13
Fellesprosjekt NHF: Valg 2013 og Grunnskoleprosjektet	16
Hjelpemiddelområdet	16
Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (DTL)	16
Generell politisk påvirkning	16
Prosjekter	18
ORGANISASJON	19
Årsmøtet	19
Heder – utmerkelser	19
Medlemsutvikling	20
Regionstyret	20
Lokallagene	20
Rådet for funksjonshemmede	21
Samlinger og kurs	21
Samarbeid med andre	23
Kommunikasjonsarbeidet	23
ADMINISTRASJON	25
Administrasjon – Personalliste	25
MEDLEMSSERVICE	26
Råd og veiledning	26
Likemannsarbeid	26
ØKONOMI	27
Årsresultat	27
Kapitalforvaltning	27
Offentlige tilskudd	27
Salgs- og leieinntekter	28
Inntektsbringende tiltak	28
Legater	28
Eiendommer	28
POLITISK LEDELSE OG REPRESENTASJON	30
Regionstyre og arbeidsutvalg	30
Egen organisasjon	30
Kommunale og andre offentlige organer	31
Andre organisasjoner	32
LOKALLAGENES DRIFT OG AKTIVITET	33

LEDERENS BETRAKTNINGER

2012 var ingen enkel transportetappe – på flere områder har vi opplevd å måtte kjempe mot fjerning og redusering av allerede oppnådde seire. Samtidig har NHF bidratt til tydelig forbedring på flere områder

TT-situasjonen bedret seg i løpet av 2012. Mange av NHF Oslos innspill ble tatt til følger i de nye anbudene. I forhandlingene mellom FrP og byrådspartiene ble antall reiser for "gående" TT-brukere over 67 år økt med 20. Vi fikk vi gjennomslag for at studenter fra 1.1.2013 skal ha egenandelstak på utdanningsreiser, slik det er for arbeidsreiser. Dette gir store besparelser for studentene. Det er i utgangspunktet gledelig at man bestemte seg for en landsdekkende ordning for arbeids- og utdanningsreiser, men ikke for Oslos brukere. Her vil mange miste arbeids- og utdanningsreisene når staten tar over om 2 år. Planene for fremtidige fritidsreiser tilsier større forskjellsbehandling og mindre kvoter. Samtidig har byrådet med sin kraftige prisøkning kun på TT, markert at TT bare regnes som kollektivtrafikk når det er snakk om å spare penger

Kampen mot store samlokaliseringer av boliger for mennesker med nedsatt funksjonsevne har igjen blitt høyaktuell. Det store prosjektet i Mor Go'hjertas vei ble først skrinlagt og deretter tatt fram igjen. Kommunen la i utkast til boligbehovsplan fram oversikt på kommunale boligprosjekter under vurdering i 2012 – for mennesker med nedsatt funksjonsevne. De 9 prosjektene hadde i snitt 19 boliger hver. All forskning viser at det er lite og ingenting å hente, både økonomisk og trivselsmessig på samlokalisering av så mange boliger. Gettoer er et fy-ord i alle andre sammenhenger. Det er grunn til å minne Oslos politikere om at det ikke er mer greit å sette opp ett boligprosjekt med 20 enheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne, enn å gjøre det samme for enslige, mannlige asylsøkere fra Somalia. I begge tilfeller taper integreringen.

OBOS og Selvaag Bolig har fortsatt å peke på rullestolbrukere som syndebukker for at unge ikke får kjøpe billige leiligheter i Oslo sentrum. Retorikken

deres er etisk betenkelig og konklusjonen er feil. Det har vi fortalt dem – det skal vi fortsette å si. Desto mer gledelig er det å se at det gjøres fremskritt innenfor universell utforming av offentlige bygg og uteområder i Oslo. Det er ingen underdrivelse å si at NHF Oslo har en finger med i mye av det som skjer. At det hos oss er fagkompetanse som kan følge opp disse sakene, er en sterkt medvirkende årsak til at vi lykkes.

En av årets største gleder har vært å få lov til å dele ut heder og ære til tre markante menn på vegne av NHF Oslo. NHF sin sølvnål ble tildelt Morten Thune og Per Hovden. Begge har i svært mange år lagt ned en betydelig innsats for NHF Oslo – og ikke minst for medlemmene i sine egne lokalforeninger. Vår ærespris ble tildelt tidligere generalsekretær Lars Rovik Ødegård – ikke for det han har gjort i NHF, men for alt han har gjort utenfor NHF. Gjennom sitt engasjement i verdikommisjonen, forbrukerrådet og ikke minst som leder i Bioteknologinemnda, har Lars aldri mistet fokuset på menneskeverd, likestilling og likeverd. Hans kamp har strekt seg langt utover kampen for NHF sine egne medlemmer. Det er ingen tvil om at Morten, Per og Lars virkelig har betydd en forskjell. For det fortjener de vår honnør.

Til slutt er det tid for å rette en stor takk til alle som har gjort en innsats for NHF Oslo i 2012, uavhengig av om dere sitter i råd, brukerutvalg, region-, lokal-lags- og landsforeningslags-styrer, ulike andre styrer, utvalg, komitéer og grupper, er ansatte, likemenn eller engasjert i enkeltsaker. Dere gjør en stor og viktig jobb – mye er blitt bedre nettopp på grunn av dere. Spesielt vil jeg rette en stor takk til to ansatte som gjennom sin tid i NHF Oslo virkelig har pushet organisasjonen framover, men som nå har forlatt oss; Karoline Heier og Ingunn Eidhammer. Til slutt en takk til alle dere som har gitt oss innspill i løpet av året – fortsett med det - dette er viktig i vårt videre arbeid.

NORGES HANDIKAPFORBUND OSLO

Vi takker alle for et godt samarbeid i 2012!

Magnhild Sørbotten /s/
Regionleder

Thomas Eide /s/
Nestleder

Karstein Kristensen /s/
Styremedlem

Roger W. Holland /s/
Styremedlem

Knut-Owe Karlsen /s/
Styremedlem

Mari Storstein /s/
Styremedlem

Gudrun Jære Hoel /s/
Styremedlem

Sverre Bergenholdt /s/
Regionkontorleder

Oslo, mars 2013

INNLEDNING

Norges Handikapforbund er en interesseorganisasjon for bevegelsehemmede og andre funksjonshemmede i Norge, og organiserer om lag 16 000 medlemmer. NHFs visjon er et universelt utformet samfunn med full deltakelse og likestilling for funksjonshemmede. Dette er et bærende prinsipp for alt arbeid innen samtlige organisasjonsledd. NHF Oslo arbeider for at samfunnets ordinære planer, tiltak og virkemidler skal innrettes slik at alle, uansett funksjonsnivå, skal kunne delta i samfunnet.

INTERESSEPOLITISK ARBEID

For å oppnå NHFs visjon og NHF Oslos mål om et likeverdig og likestilt Oslo stilles det store krav til politikken som blir ført i hovedstaden. For å få gjennomslag for våre saker er det nødvendig med god kontakt med både kommunen og politikere. I 2012 har vi jobbet med flere forskjellige saker innenfor tiltaksplanen.

NHF Oslo har gjennom 2012 fokusert på å få et bedre forhold til både opposisjon og posisjon i bystyret. Tradisjonelt har vi hatt gode kontakter på venstresiden, og gjennom året har vi forsøkt å opprettholde dette, samtidig som vi har opprettet god kontakt med blant annet Høyre og Frp.

BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE (BPA)

NHF Oslo har satt fokus på BPA gjennom Christiania Quarten og støttet og vært til stede på diverse arrangementer om BPA.

Fritt brukervalg i BPA ble innført våren 2012.

NHF Oslo ga i 2012 innspill til budsjettet på et tidligere tidspunkt enn vi har gjort tidligere, og i dette innspillet fokuserte vi også på betydningen av kontinuitet og gode rettigheter for både arbeidsledere og assistenter i ordningen.

Det var en del medieoppslag om brukere med for få BPA-timer våren 2012, og NHF Oslo sendte derfor et brev til byråden med spørsmål om blant annet

informasjonen som blir gitt mennesker med nedsatt funksjonsevne om BPA-ordningen, hvordan man skal takle uforutsette hendelser og hvorvidt kommunen har informert bydelene og arbeidslederne godt nok om de krav det settes til dem som arbeidsledere. Brevet ble besvart av kommunen, hvor de viste til Helsedirektoratets krav til opplæring i ordningen, og at de forutsetter at bydelene gir god nok informasjon og opplæring. Kommunen skrev videre: "Det er ikke unaturlig at brukere opplever at deres vedtak er for snaue i omfang. Det er viktig å holde klart at det fremdeles er hvorvidt brukerens situasjon kan sies å være forsvarlig, som er målet på om omfanget er tilstrekkelig."

HANDLINGSPLAN FOR MENNESKER MED FUNKSJONSNEDESETTELSE

Den 21. oktober 2009 vedtok bystyret en ny "Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse". Handlingsplanen hadde to hovedmål:

- Å legge forholdene til rette for at funksjonshemmede skal kunne ha et mest mulig selvstendig liv med full deltakelse og likestilling.
- Bidra til at mennesker med funksjonshemninger behandles likeverdig.

Handlingsplanen hadde følgende innsatsområder: Kunnskap om funksjonshemmede, rehabilitering og habilitering, arbeid og sysselsetting, bolig, individuell plan, transport og frivillighet. På hvert av områdene er det listet opp en rekke tiltak. Planen var i løpet av høsten 2011 på rullering, og NHF Oslo deltok i prosessen da. NHF Oslo fikk også to anledninger til å komme med innspill i 2012, og benyttet oss av begge disse.

NHF Oslo ga også innspill i kommunens andre høringsrunde på handlingsplanen for mennesker med funksjonsnedsettelse. Kommunen hadde hørt på en del av våre tidligere innspill, og nå inkludert et avsnitt om brukerstyrt personlig assistanse og lagt opp til mer brukermedvirkning enn i tidligere utkast. Likevel måtte vi igjen påpeke overfor kommunen at NHF Oslo er av den oppfatning at en handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse bør dekke hele livsløpet, fordi kommunen igjen har utelatt skole

og utdanning fra planen. NHF Oslo mener at å utelate skole og utdanning fra denne planen bidrar til en mindre helhetlig tilnærming, og at man under området Skole og utdanning må inkludere behov for tilpassing og universell utforming av skolebygg, rett til kvalitet i utdanningen, rett til å gå på nærskolen, og rett til tilpasset spesialundervisning. Videre fokuserte vi på temaet bolig, blant annet at vi er imot samlokalisering av flere enn 4-8 boliger i samme boligfelleskap, og at vi er skeptiske til det vi anser som en økende grad av institusjonalisering i Oslo. Vi ba kommunen om å følge sitt eget bystyrevedtak om maks 4-8 boliger i samme bofelleskap, og minnte kommunen på at fellesskapsaktiviteter i eventuelle bofelleskap ikke bør erstatte andre tilbud beboerne har utenfor hjemmet. Økende grad av fellesskapsaktiviteter kan bidra til både økt segregering og økt institusjonalisering.

Ellers spilte vi inn, som vi også har gjort tidligere, at det mangler tydelige frister på når de ulike tiltakene skal iverksettes. Dette mener vi bidrar til å gjøre planen mindre konkret, og vi ønsker at kommunen, på de tiltakene der dette er realistisk og naturlig, setter inn frister for når disse skal gjøres. NHF Oslo mener at dette vil gjøre det mye enklere å følge opp handlingsplanen, og vil sørge for en klarere strukturering i arbeidet med planen. Ellers gjentok vi våre krav om at kommunen gir en tydeligere beskrivelse av hvem som er ansvarlige for de ulike tiltakene og hvordan de er tenkt finansiert.

Dette innspillet ble ikke tatt med i første runde av rulleringen på grunn av saksbehandlingsfeil i kommunen. NHF Oslo fikk imidlertid gjort kommunen oppmerksom på dette, og vårt innspill ble ettersendt. I september fikk NHF Oslo igjen mulighet til å komme med innspill. I tillegg til å gjenta de viktigste poengene fra forrige innspill, fokuserte NHF Oslo i all hovedsak på bolig og tendensen til mer samlokalisering. NHF Oslo er bekymret for noen av holdningene som kommer til syne i utkastet, og krevde i vårt innspill at kommunen følger sitt eget bystyrevedtak om maks 4-8 boliger i samme bofelleskap. Igjen understreket vi at vi er bekymret for det vi anser som en mulig tilbakevending til institusjoner i Oslo. Det er viktig at man ikke har en situasjon der man har flere bofelles-

Ivar Johansen (SV) og Ola Kvisgaard (H).

skap som hver for seg oppfyller kravet til maks 4-8 samlokaliserte boliger, men som ligger i umiddelbar nærhet til hverandre og dermed likevel skaper en institusjonspreget boform. NHF Oslo krevde videre at eventuelle fellesskapsaktiviteter i bofelleskap ikke skal erstatte andre tilbud som beboerne har utenfor hjemmet.

24. oktober vedtok bystyret den nye reviderte handlingsplanen for mennesker med funksjonsnedsettelser, men med følgende presisering på samlokalisering: "Under delkapittel bolig endres kulepunkt seks til: - ved samlokaliseringer følge opp at de enkelte boenheter er i tråd med Husbankens veileder for de ulike boligtypene. Det kan tilrettelegges for flere boenheter i hvert hus/hver bygård når disse enhetene har preg av å være ordinære bomiljø." NHF Oslo oppfatter at det her åpnes for at man kan ha relativt mange boenheter for mennesker med ulike funksjonsnedsettelser i samme blokk, så lenge de har egen inngang. NHF Oslo er sterkt skeptiske til en slik gettoisering.

OSLOBUDSJETTET

NHF Oslo valgte å gi innspill til byrådet på de aller viktigste sakene allerede i budsjettplanleggingsfasen. Da Oslobudsjettet ble offentliggjort brukte NHF Oslo mye tid på å sette seg inn i hovedstadens budsjett. I forbindelse med denne kartleggingen utarbeidet NHF Oslo et eget hefte med oversikt over de viktigste punktene i budsjettet med våre kommentarer til disse sakene. Oslobudsjettet var også i år et kuttbudsjett, og det ble derfor mye fokus på kuttene i våre kommentarer.

NHF Oslo var i 2012 på deputasjon i to komiteer. Vi fikk tid i Helse- og sosialkomiteen og Samferdsels- og miljøkomiteen. I begge komiteer fokuserte vi på at studenter gis samme egenandelstak på arbeids- og utdanningsreiser (AU-reiser) som mennesker i arbeid og at kommunen må opprettholde AU-reiser innenfor dagens TT-ordning inntil den statlige ordningen er like god som eksisterende for Oslos TT-brukere.

I Helse- og sosialkomiteen ba vi om fortsatt begrensninger i antall samlokaliserte boliger. I Samferdsels- og miljøkomiteen fokuserte vi på at vi ønsker tilgjengelighet på kollektivtrafikken fra 2025, ikke 2030 – med de økonomiske konsekvenser det har.

Etter at samtlige deputasjoner var ferdige framla byrådet sin tilleggsinnstilling til budsjettet. Denne inkluderte bl.a. endringer i TT. En del av disse endringene hadde NHF Oslo klart å forutse og derfor klart å gi kommentarer til i deputasjonene.

I tillegg til deputasjonene har vi sendt budsjettkommentarer til alle fem komiteer i bystyret, våre representanter i rådene for funksjonshemmede, alle lokallagene og samarbeidsorganisasjonene i SAFO. Disse budsjettinnspillene ble også presentert og gjennomgått med representanter i bydelsrådene for funksjonshemmede på RFF-samlingen i november.

ARBEID

Regjeringen la i 2011 fram den lenge varslede jobbstrategien for personer med nedsatt funksjonsevne. Hovedmålgruppen for regjeringens strategi er unge under 30 år som har behov for arbeidsrettet bistand for å komme i jobb. De tiltakene strategien inneholder for 2012 skal være en start, og det skal legges inn tiltak videre i årene framover. Strategien viser at regjeringen anerkjenner og er bevisst på sammenhengen mellom universell utforming/tilgjengelighet i bygg og kollektivtrafikken og det å kunne være i jobb. Videre vektlegges viktige NHF-saker som assistanse og hjelpemidler.

For NHF Oslo var også arbeid i fokus i 2012. Under arbeidet med innspill til rulleringen av handlingsplan for mennesker med nedsatt funksjonsevne kom vi med innspill om betydningen av at IA-avtalen overholdes av bydeler, virksomheter og foretak i Oslo kommune. I det neste innspillet understreket vi at vi håper at byrådet faktisk gjennomfører de målene de har satt i planen. Tiltakene som er foreslått er gode. NHF Oslo ønsker nå å se resultater av byrådets arbeid for å øke andelen mennesker med nedsatt funksjonsevne i arbeid. NHF Oslo vil fortsette å følge opp kommunens arbeid på området, og jobbe for at Oslo kommune også følger regjeringens strategi.

HØRING I FINANSKOMITEEN

NHF Oslo ble i august 2012 invitert på høring i finanskomiteen angående overholdelse av arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid og hvordan dette påvirker funksjonshemmede.

Norges Handikapforbund Oslo hadde tre hovedbudskap om hvorfor vi ønsker at arbeidsmiljølovens bestemmelser for arbeidstid overholdes:

1) Økt bruk av overtid kan gå utover kvaliteten på tilbudet. Det viktigste er at brukerens behov er i sentrum.

2) Vi mener også at arbeidsmiljøloven allerede gir fleksible nok rammer og tilstrekkelig med muligheter for dispensasjon. God dialog mellom arbeidstaker/tillitsvalgte, arbeidsgiver og brukere er en forutsetning.

3) NHF Oslo vil også understreke at våre medlemmer også er arbeidstakere, og vi ønsker at flere mennesker med nedsatt funksjonsevne kommer i arbeid. For en del mennesker med nedsatt funksjonsevne er muligheten til fleksibel arbeidstid nødvendig for å være i arbeid. NHF Oslo mener det er mulig å få til nødvendig fleksibilitet innenfor dagens regelverk. Svekkede rettigheter vil bidra til et enda mer ekskluderende arbeidsliv. Mangel på rammer og strukturer, blant annet når det gjelder arbeidstid, kan bidra til stress og sykdom. Arbeidsmiljøloven, slik den er, gir store muligheter for tilpasninger til lokale behov, og så lenge tilpasninger skjer på de ansattes premisser, kan man sikre et inkluderende arbeidsliv.

BOLIG

OBOS, Selvaag Bolig m.fl. vs tilgjengelighet og universell utforming

Etter at de nye byggeforskriftene trådte i kraft den 1. juli 2010 har vi opplevd at OBOS og Selvaag Bolig som to av de største aktørene på boligbygging i Oslo i harde ordelag har kritisert de nye forskriftene. Hovedargumentet har vært at de minste leilighetene vil bli opp til 600.000 kroner dyrere dersom de må følge de nye forskriftene med hensyn til tilgjengelighet og universell utforming. Gjennom egne kostnadsberegninger har vi tilbakevist dette som ren skremmelspropaganda. Selvaag Bolig har nå modifisert seg, og mener at det vil bli ca 260 000 kroner dyrere med det de kaller for "rullestoltilrettelegging". Vi er enige i at leilighetene kan bli noe dyrere som følge av noe større areal, men SINTEF Byggforsks beregninger viser merkostnader fra 0 til 40.000 kroner. Denne saken var viktig i 2011, og diskusjonen med særlig Selvaag fortsatte i 2012.

Andre fagfolk som har foretatt de samme beregningene er kommet til samme resultat som oss. Likevel har presset fortsatt gjennom dette året også, og Selvaag Bolig ved direktør Baard Schuman og andre aktører har vært aktive i både nasjonal og lokal presse.

NHF Oslo valgte å svare på Frp-politiker Brage Baklien på hans innlegg i Aftenposten Aften (hvor han blant annet gjentok at krav om HC-toalett i TEK10 førte til økning i prisen på 600 000 kroner) med et innlegg signert regionleder Magnhild Sørbotten. Her fokuserte vi på at for det første er det ikke innført

krav om handikaptaolett, men plass nok til at alle kan snu seg inne på toalettet. Og at når det gjelder eventuelle ekstrakostnader har Baklien lagt på minst en null for mye. Videre skrev Sørbotten at de nye tilgjengelighetskravene er en standardheving på boligene, som i fremtida vil bli betraktet som en selvfølge. Mennesker med nedsatt funksjonsevne har lik rett som alle andre til å bosette seg der de vil. Men dette forutsetter at det finnes boliger de kan bo i. På nasjonalt plan viste siste folketelling at cirka sju prosent av Norges boliger er tilgjengelige (og brukbare) som boliger for funksjonshemmede. Tilgjengelighet i boliger er nødvendig for noen, men bra for alle. Som konklusjon gjentok vi at universell utforming ikke er en spesialtilpasset løsning for funksjonshemmede, men en samfunnsnyttig, samfunnsøkonomisk og fremtidsrettet strategi som gagnar alle i hele byen vår.

Vi sendte inn rettelser/innspill til dittoslo.no etter en sak de hadde med byråden, der byråden kom med noen oppsiktsvekkende utspill om hvor ansvaret for universell utforming lå. Han påsto at universell utforming av boliger ikke er kommunens ansvar. NHF Oslo sendte da inn et innspill hvor vi viste til at dette er kommunen sitt ansvar, jfr. plan- og bygningslovens § 1-4. Vi har også kommet med innspill både til politikere og andre organisasjoner med våre innspill

til debatten. Det er viktig å merke seg at selv om krav til universell utforming nå er med i den nye plan- og bygningsloven, så er kampen fremdeles ikke over, og det finnes krefter som ønsker å endre lovverket til det verre.

I slutten av oktober publiserte regionleder Magnhild Sørbotten sitt innlegg "Tilgi dem ikke; de vet hva de gjør!" både på nyemeninger.no og på Ivar Johansens blogg. Her gikk Sørbotten hardt ut mot Selvaag og OBOS sin strategi med å utpeke rullestolbrukere som syndebukker for at unge ikke kommer inn på boligmarkedet i Oslo. Hun påpekte bl.a. at utbyggerne velger rullestolbrukere som motstander, og ikke miljøbevegelsen, fordi det er relativt få rullestolbrukere og en stor miljøbevegelse. Likeledes påpekte hun utbyggernes latterliggjøring av alle som kommer med motargumenter. Ikke uventet svarte OBOS kommunikasjonsdirektør med å kalle innlegget for skivebom – mens han selv blandet begrepene tilgjengelighet og universell utforming. Sørbottens innlegg ble i stor grad delt på sosiale medier. På mikrobloggerstedet twitter så vi at innlegget ble delt langt inn i Stortingskorridorene. Delta-senteret omtalte blogginnlegget på sin internettside Universell-utforming.miljo.no. Innad i organisasjonen fikk innlegget også stor omtale og mye heder. Bl.a. ble det i sin helhet gjen-gitt i Patetra, medlemsbladet til Landsforeningen for ryggmargsskade.

Boligbehovsplanen

NHF Oslo har kommet med innspill i høringsrunden på en boligbehovsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse. I høringen fokuserte vi på at dagens boligsituasjon preges av mangel på universelt utformede boliger og dårlige finansieringsmuligheter for etablering i egne, universelt utformede boliger. NHF Oslo pekte på at en boligbehovsplan derfor må bygge på noen viktige premisser. For det første; alle nye bygninger skal være universelt utformet, i henhold til plan- og bygningsloven. Oslo kommune bør også fokusere på å bedre tilgjengeligheten i eksisterende boligmasse slik at en større del av boligmassen blir tilgjengelig for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette vil føre til at flere kan bo hjemme lenger, og kan være med på å lette trykket på kommunens alders- og sykehjem. Videre fokuserte vi på at vi er imot samlokalisering av flere enn 4-8 boliger i samme

boligfellesskap, og at vi er skeptiske til det vi anser som en økende grad av institusjonalisering i Oslo.

Vi ba kommunen om å følge sitt eget bystyrevedtak om maks 4-8 boliger i samme bofellesskap, og minte kommunen på at fellesskapsaktiviteter i eventuelle bofellesskap ikke bør erstatte andre tilbud beboerne har utenfor hjemmet. Økende grad av fellesskapsaktiviteter kan bidra til både økt segregering og økt institusjonalisering. Vi påpekte overfor kommunen at det derfor er nødvendig med gode rutiner for å sikre at det ikke oppstår situasjoner der man har flere bofellesskap som hver for seg oppfyller kravet til maks 4-8 samlokaliserte boliger, men som ligger i umiddelbar nærhet til hverandre og dermed likevel skaper en institusjonspreget boform. For å sikre en situasjon der flest mulig kan bo hjemme lengst mulig, er det viktig at tilbudet til tjenester opprettholdes og forbedres. Derfor spilte vi inn til kommunen av brukere av hjemmehjelp og brukerstyrt personlig assistanse (BPA) må tildeles nok timer til å kunne leve et likeverdig og selvstendig liv i eget hjem. I sum mener NHF Oslo at retten til egen bolig i et ordinært bomiljø er avgjørende for funksjonshemmedes likestilling. Vi krever derfor en boligpolitikk som gjør at funksjons-

hemmede kan etablere seg i egen bolig der de selv ønsker, på samme måte som alle andre.

NHF Oslo ga på nytt innspill til en ny høringsrunde på Boligbehovsplanen gjennom SAFO Oslo senere på året, i august. Blant de viktigste punktene i SAFO Oslos innspill var fokuset på at man ikke må samlokalisere for mange boliger, men holder seg til bystyrevedtak 272 av 25. august 2010 om maks 4-8 boliger ved samlokalisering. Videre fokuserte SAFO Oslo på at man ikke ønsker en institusjonsliknende utvikling ved etablering av for eksempel dagsenter samme sted som man har bolig. Til slutt tok SAFO Oslo også opp at Oslo kommune bør intensivere arbeidet med å bedre tilgjengeligheten i eksisterende boligmasse.

Byrådet presenterte nytt utkast til Boligbehovsplan sammen med Oslobudsjettet 2013. Planen henviser til flere prosjekter med svært mange boenheter for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse. Byrådet uttalte i sin innstilling at de ønsket å følge Husbankens veileder, men at begrensningen på 4-8 boliger er strengere enn husbankens veileder. Dette er etter NHF Oslo sitt syn ikke riktig og bekrefte i en epost fra KR D 3.10.2012 der det uttales: «Vi vil presisere i regelverket for våre tilskuddsordninger at boliger som samlokaliseres ikke må ha et institusjonsliknende preg, og at antall enheter ikke må være for stort. Kommuner som ønsker å etablere bofellesskap med flere enheter enn Husbanken anbefaler i sin veileder (4-8) må gi en særskilt begrunnelse for dette når de søker om tilskudd. Vi ønsker også å innføre en tydeligere hjemmel for å kunne avslå søknader om tilskudd til prosjekter med uheldig sammensetning av ulike beboergrupper». NHF Oslo hadde derfor dette som en hovedsak i deputasjonen hos Helse- og sosialkomiteen. Vi foreslo igjen å videreføre det tidligere vedtaket om maks antall samlokaliserte boliger.

Bystyret vedtok imidlertid å avvike sitt tidligere vedtak om maks 4-8 samlokaliserte boliger under behandlingen av Handlingsplan for mennesker med funksjonsnedsettelse 24. oktober. NHF Oslo ble invitert til å komme med deputasjon til Helse- og sosialkomiteens arbeidsgruppe for boligbehovsplanen i november. Vi repeterte der vårt innspill fra budsjettbehandlingen, med bl.a. henvisning til at forskningen viser at større samlokaliseringer hverken gir øko-

nomiske, eller trivselsmessige gevinster. Vi påpekte også at lokalisering av dagsenterfunksjoner sammen med samlokaliserte boliger, er et steg tilbake mot institusjonene. Det er et paradoks at det planlegges store samlokaliseringer for bl.a. mennesker med utviklingshemming, samtidig som det er bred enighet om å unngå gettoisering av andre "grupper av mennesker" som det er viktig å integrere i samfunnet. NHF Oslo forutsetter at alle nybygde enheter følger dagens lover og forskrifter i forhold til universell utforming og tilgjengelighet. Vi mener at man ved anskaffelse av nye boenheter må sette som minstekrav at disse skal tilfredsstillende de samme kravene. Eksisterende kommunale boliger må planmessig endres, evt. skiftes ut slik at de tilfredsstillende tilgjengelighetskravene. Boligbehovsplanen ferdigbehandles først i 2013.

UNIVERSELL UTFORMING

Universell utforming har gjennom de seneste år vært NHF sitt hovedsatsingsområde, og har også i 2012 vært et av hovedtemaene for NHF Oslo. Beklageligvis ser vi utvikling som bør bekymre oss noe. Universell utforming har i noen kretser falt i miskreditt på bakgrunn av utspillene fra blant annet OBOS og Selvaag Bolig. Universell utforming er i ferd med å bli synonymt med funksjonshemming, og som påstås å bli en økonomisk byrde for samfunnet. Dette må vi jobbe imot både internt og eksternt. Universell utforming handler om at samfunnet skal være for alle.

Uansett står Oslo foran store utfordringer for å utvikle byen slik at den blir universelt utformet. Positivt er det at Oslos politikere og fagfolk spiller på lag med NHF for å gjøre Oslo universell utformet. Likevel har NHF Oslo fortsatt en jobb å gjøre. Flere enn før henvender seg for å få informasjon om hvordan man kan planlegge bedre for fremtiden. NHF Oslo ønsker også framover å bidra til økt bevissthet om universell utforming, og fylle begrepet med konkret innhold.

Plan- og bygningsloven med forskrifter

De nye byggereglene (Tek 10) har fungert i vel to år. Allerede nå blir forskriftene justert og presisert av Kommunaldepartementet. Dette innebærer endringer i kravene til universell utforming. Vi kan anta at kravene til universell utforming i boliger blir noe forenklet. Plan- og bygningsloven med forskrifter er

det viktigste verktøyet samfunnet har til å styre samfunnsutviklingen, så her er det viktig at NHF følger utviklingen med argusøyne og spiller inn sine krav.

Plan- og bygningsetaten

Plan- og bygningsetatens strategisk plan for universell utforming har nå virket i vel to år, og vi ser nå konkrete resultater av planen.

Etter vårt syn er plan- og bygningsetatens strategiplan den kanskje viktigste planen som etableres av kommunale etater. Dette fordi det er plan- og bygningsetaten som forvalter plan- og bygningsloven med forskrifter. Plan- og bygningsloven omfatter, med få unntak, alt av byggearbeider i Norge. Kunnskap om universell utforming, og strategi for gjennomføring av etatens saksbehandling, er derfor essensiell for utviklingen av et universell utformet samfunn. Blant annet har vi vært med på forberedende arbeider med utvikling av Vollebekkområdet. Vi følger opp plan- og bygningsetatens arbeid også i 2013.

Bjørvikautbyggingen

En av Oslos mest travle byggeplasser er Bjørvika. Her har vi deltatt i flere prosjektmøter og befaringer i løpet av perioden. I 2012 har det vært fokus på kulturbyggene i Bjørvika. Dette gjelder nytt Munchmuseum og nytt bibliotek for Deichmanske. Munchmuseet er lagt på is, mens arbeidene med nye Deichmanske pågår for fullt. NHF Oslo har vært med i begge prosjektene. Arbeidene med Deichmanske fortsetter også i 2013, slik at vi fortsatt vil være involvert i utviklingen av Bjørvika.

Skolebygg

Skoler har vært et satsningsområde for NHF Oslo. Vi har i løpet av året vært involvert i flere store byggeprosjekter, både nybygg og oppgradering av eksisterende bygningsmasse. Her kan blant annet nevnes;

- Oslo katedralskole
- Ny skole på Teglverkstomta på Økern
- Hersleb skole
- Lillohøyden barneskole

Vår jobb har vært å kvalitetssikre kravene til universell utforming. Det kan også nevnes at Undervisningsbygg har laget sine egne kravspesifikasjoner når det gjelder universell utforming av skolebygg. Vi

tillater oss i denne sammenheng å være ubeskjedne nok til å nevne at vi har vært med på å utvikle disse spesifikasjonene.

Prosjektet Levende Oslo

Prosjektet Levende Oslo fortsetter i 2013. Levende Oslo har som hovedmål å oppgradere gater og plasser i sentrum av Oslo til universell standard. Karl Johans gate og Bogstadveien er to sentrale prosjekter, men også andre gater i sentrum av Oslo er planlagt utført de nærmeste årene. NHF Oslo er representert i prosjektgruppen for Levende Oslo.

Karl Johan-prosjektet

I 2011 ble det igangsatt et nytt Karl Johan-prosjekt. Prosjektet går ut på å gjøre bygningsmassen på Karl Johan tilgjengelig med blant annet rampeløsninger og heving av fortausnivå. NHF Oslo er representert i prosjektgruppen som er underlagt prosjektet Levende Oslo. Arbeidene fortsetter i 2013.

HC-prosjektet

Handikapprosjektet er et annet av Oslo kommunes mange prosjekter som NHF Oslo deltar i. Formålet med prosjektet er å fordele penger til oppgradering av kommunale bygg og uteområder. I 2012 har prosjektet fordelt cirka 11 millioner kroner.

Bylivsundersøkelsen

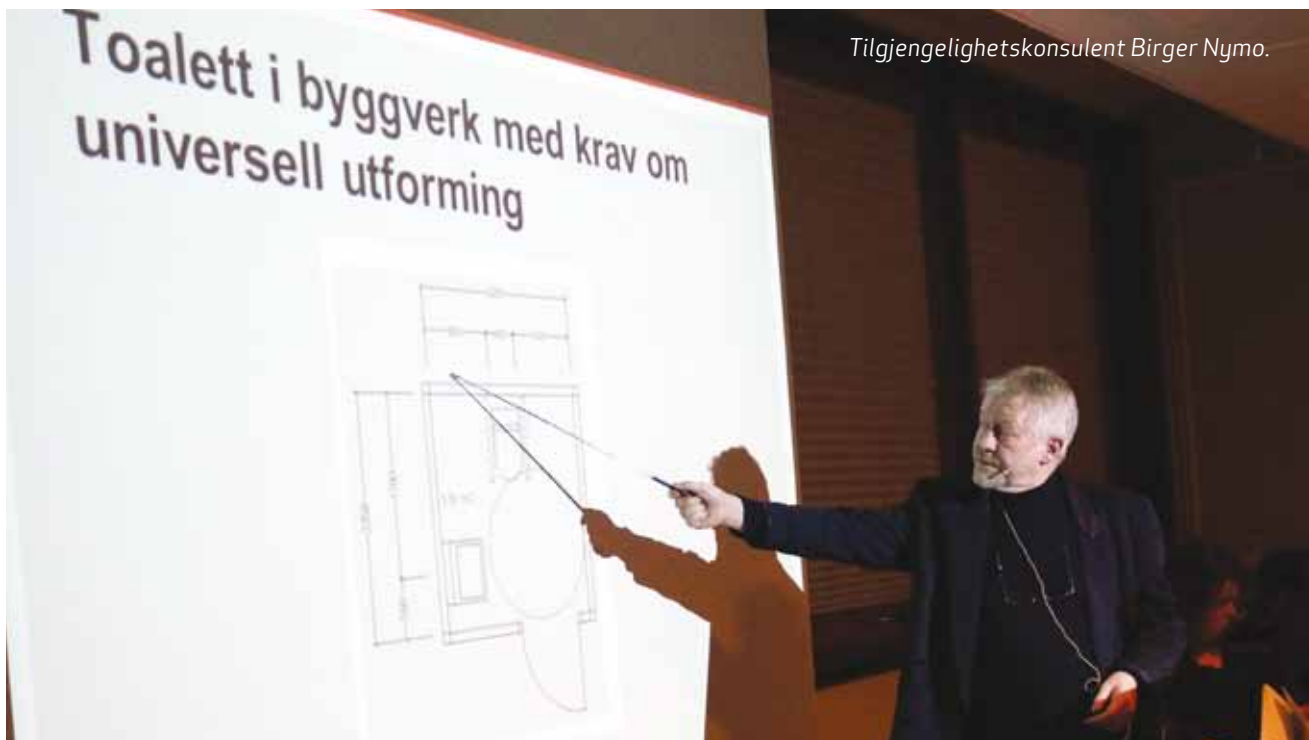
Oslo kommune har igangsatt et nytt prosjekt som har fått navnet «Bylivsundersøkelse». Prosjektet er underlagt «Levende Oslo». Prosjektet har som formål å skape forbedringer i byrommet, herunder gjøre byen mer tilgjengelig og attraktive for brukerne. Som forberedelse til prosjektet ble det avholdt et tre dagers seminar med workshop. NHF Oslo deltar i prosjektet.

Andre bygg og uteområder

Når det gjelder andre bygg og uteområder vil omtale av alle disse gjøre årsmeldingen for lang. Flere enn før henvender seg for å få informasjon om hvordan man kan planlegge bedre for fremtidens bygg og uteområder. Her blir vi kontaktet om råd når det gjelder alt fra små detaljer til store byggverk. Dette gjelder bygg og uteområder der vi selv tar initiativ til undersøkelse eller blir kontaktet av byggherrer og arkitekter.

Siden studenthybler har vært et hett tema i 2012, kan vi jo trekke frem at vi deltok i prosjektarbeidene med

Tilgjengelighetskonsulent Birger Nymo.

nye studenthybler i Københavngata der våre krav ble akseptert.

I tillegg har vi hatt møte med Husbanken vedrørende boligbygging.

Friluftsområder

NHF Oslo har deltatt på en rekke møter og befaringer når det gjelder friluftsområder. De to største prosjektene vi har deltatt i er Lillomarka Idrettsanlegg og Oslo og Omland friluftsråds planer for bruken av marka.

Saksbehandling av reguleringsplaner og utbygninger

Kontoret mottar cirka 70-80 plansaker til behandling i løpet av året. Av disse har vi uttalt oss i ca 10 % av sakene. Hovedgrunnen til at vi har gitt færre uttalelser enn foregående år, er at universell utforming nå tas inn i plandokumentene som strategi for gjennomføring av de enkelte sakene. Vi ser da ingen hensikt å gjenta plandokumentenes fokus på universell utforming i et høringsbrev.

Som strategi ønsker vi å ha større fokus på rene utbyggingssaker, der vi kan komme inn på et tidlig stadium i prosjekteringen av det enkelte byggverk. Fortsatt vil vi følge opp den enkelte plansak for å

vurdere om det er behov for å uttale oss, samtidig som vi prioriterer økt fokus på byggesaker.

Veiledning og eksterne møter

Veiledning og eksterne møter tar opp mye tid i tilgjengelighetsarbeidet. Imidlertid ser vi at dette arbeidet er nødvendig, og gir gode resultater. Møtepartnere er alt fra enkeltpersoner til store offentlige etater og private bedrifter. Mange ønsker oss som konsulenter på prosjekter da man anser oss for å ha god kompetanse på universell utforming. Vi har også en avtale med NHF Øst om å gi veiledning i saker i Region Øst.

For øvrig blir kontoret kontaktet for råd og veiledning fra alle kanter av landet, og fra de enkelte NHF-regioner. Plan- og bygningsetatene er også blitt en bruker av vår kompetanse på universell utforming.

I tillegg holder vi foredrag om universell utforming, om plan- og bygningsloven og om byggeforskriftene.

SAMFERDSEL

Samferdsel en viktig sektor for oppnåelse av full deltagelse og likestilling. I Oslo er fortsatt ingen av transportmidlene fullt ut universelt utformet, verken tilgjengelighet til holdeplasser, holdeplassene

eller selve transportmiddelet. Samferdselsetaten la i 2008 fram sin egen handlingsplan for universell utforming, for perioden 2009 – 2012. Denne handlingsplanen følger vi opp gjennom brukermøter og prosjekter. Blant annet er vi med i Bymiljøetatens brukerråd (tidligere samferdselsetatens brukerråd), der det avholdes jevnlig fagmøter mellom Bymiljøetaten og brukerorganisasjonene.

I 2012 la Ruter fram en ny strategisk plan (K2012 – Ruters strategiske kollektivtrafikkplan) for kollektivtrafikken. Her har vi gitt våre første innspill. Planen vil bearbeides videre i 2013, og NHF Oslo vil følge opp dette arbeidet.

Ruter har også i 2012 lagt fram en rapport om universell utforming av Metrostasjoner i Oslo og Akershus. Denne rapporten har vi kommentert i medlemsbladet *Quarten* nr. 4/2012.

Trikk

Arbeidene med å forbedre trikken som et transportmiddel for alle, går sin gang. Vi kan vel fastslå at arbeidene går sakte fremover. Enkelte holdeplasser er oppgradert, men utskiftingstakten av gamle trikker går tregt. Vi har fulgt opp trikken i 2012 og vil fortsette arbeidet i 2013.

Buss

De fleste bussene i Oslo har nå laventré og rampe, men den avsatte plassen til rullestoler er liten og sjåførene mangler ofte opplæring i bruk av rampene. Oppgraderingen av holdeplassene går stort sett i riktig retning, men arbeidet går svært sakte. Det er viktig å følge opp utviklingen i årene som kommer. Oppfølgingen på dette området er krevende fordi det er mange aktører involvert. Selv om en del positivt har skjedd de siste årene er det fortsatt bare et mindretall av bussholdeplassene som tilfredsstillt kravene til universell utforming. Arbeidet følges opp i 2013.

T-bane

T-banen skal de nærmeste årene skifte ut hele vognparken sin. Vi har ved flere anledninger påpekt svakheten med de nye vognene, deriblant åpning av dørene. Dette er lovt rettet på uten at noe har skjedd for å forbedre forholdene.

Perrongene og atkomsten er også et område vi arbeider med. I forbindelse med de nye vognene og at Oslo kommune har signalisert metrostandard på T-banen, må vi fortsatt arbeide intensivt mot T-banedivisjonen, blant annet med oppgradering av perrongene. Dette gjelder både høydeforskjellen mellom perrong og vogn, og avstand mellom perrong og vogn. For oss er det vanskelig å forstå at ikke T-banedivisjonen klarer å ha samme høyde på perrong og vogn, og redusere gapet mellom perrong og vogn. Vi fortsetter oppfølgingsarbeidene i 2012.

Parkering

NHF Oslo er blitt kontaktet av enkeltpersoner som har fått parkeringsbøter på plasser drevet av private parkeringsselskaper. Ved nærmere undersøkelser viser det seg at parkeringsselskapene har brutt eget parkeringsreglement ved flere saker. I andre saker har parkeringsautomaten vært utilgjengelig, ved at betjeningsknappene sitter for høyt eller har vært opphøyd med til dels store nivåforskjeller.

Vi holder kontakten med Bymiljøetaten (tidligere Trafikketaten) for et fortsatt samarbeid om parkeringsforholdene i Oslo. I 2012 har etaten avholdt to aksjonsuker der vi i ettertid har hatt evaluerings-

møter. De offentlige parkeringsforholdene synes å være greie. Problemet er de private parkeringsplassene ved offentlig tilgjengelige bygg. Her er det stadig store problemer. Dette samarbeidet fortsetter i 2013.

Vi har også anmeldt en sak til Likestillingsombudet vedrørende Q-park og deler av deres parkeringsanlegg. Etter anmeldelsen har vi hatt møter med ledelsen i Q-park, der vi har presisert kravene til parkeringsanlegg. Q-park har tatt dette på alvor og igangsatt utbedringsarbeider. Saken følges opp både av oss og Likestillingsombudet i 2013.

Transporttjenesten for funksjonshemmede (TT-ordningen)

Etter skandalestarten på TT-ordningen i 2011, var det ny anbudsrunde i 2012. Arbeidet med anbudsutlysningen av den nye TT-ordningen ble formalisert gjennom TT-prosjektet. Her har vår regionleder Magnhild Sørbotten deltatt på vegne av NHF Oslo, og interessepolitisk konsulent har møtt som vara på møtene der Sørbotten ikke kunne delta. I disse møtene har både nåværende situasjon og status for ordningen blitt gjennomgått, samt at forslag til den nye ordningen har blitt konkretisert. NHF Oslo har fått gjennomslag for flere av de kravene vi har stilt til kommunen i forbindelse med endringene. Blant annet er det nå stilt strengere krav til sjåfører, brukere med behov for forutsigbarhet får i større grad faste sjåfører og ruter, og det er ikke lenger samkjøring mellom gående brukere og rullestolbrukere i spesialbil.

Etter at den første anbudsrunden var avsluttet, og nye leverandørene begynte 1. april 2012, var ny forskrift, reisegaranti og ny TT-ordning hovedsakene prosjektet har jobbet med gjennom 2012. I både den skriftlige og muntlige tilbakemeldingen vår har vi fokusert på ønsket om å kunne bytte mellom stor og liten bil, å finne løsninger på klager som har kommet inn fra medlemmer, innføre egenandelstak for studenter, ingen reduksjon av antall fritidsreiser ved fylte 67, utarbeide en god reisegarantiordning som tilsvarer Ruters, og utarbeide en god TT-forskrift for mennesker som bruker TT.

Etter at det ble klart at den statlige ordningen for arbeids- og utdanningsreiser (AU-reiser) skulle ut-

vides til også å omfatte Oslo, måtte vi sette hovedfokus på dette. Den statlige ordningen ekskluderer svært mange som i dag har AU-reiser i Oslos TT-ordning. Brukere som har fått NAV-tilskudd til bil, som får grunnstønad til transport, dagsenterbrukere, brukere på varig tilrettelagt arbeid, brukere som jobber i attføringsbedrifter og mennesker med 100 % uføretrygd (men med en liten jobb innenfor inntektstaket) – ingen av disse menneskene vil få AU-reiser i statens nye ordning. Det har også vært antydning at kommunen ønsker å beholde en ordning for dagsenterbrukerne. For resterende brukere som mister AU-reisene vil kommunen la dagens TT-avtaler løpe ut avtaletiden. NHF Oslo er bekymret for at dette medfører at det blir enda vanskeligere for mennesker med nedsatt funksjonsevne å være i arbeid. Vi har derfor vært tydelige på at det fortsatt må finnes en ordning for de som i utgangspunktet ikke dekkes av den statlige ordningen.

I deputasjonene med Helse- og sosialkomiteen og Samferdsels- og miljøkomiteen fokuserte vi på at studenter må få samme egenandelstak pr mnd som mennesker i arbeid og at Oslo kommune må opprettholde arbeids- og utdanningsreisene innenfor dagens TT-ordning inntil den statlige ordningen er like god som eksisterende for Oslos TT-brukere. Tilleggsinnstillingen viste at Byrådet valgte å følge oss på egenandelstak for studenter. Dessverre viste tilleggsinnstillingen også at byrådet ønsket en kraftig økning i TT-takstene: 31 % for enkeltreiser og 39 % for egenandelstaket på AU-reiser. Innstillingen gikk enstemmig gjennom i komiteen og i bystyret. NHF Oslo følger dette opp frem mot behandlingen av revidert budsjett i juni 2013. Tilleggsinnstillingen skisserer også en forventning om tydelige kutt i fritidsreisene fra 2014.

Mer gledelig var det at FrP i forhandlingene med byrådet fikk gjennomslag for at antall fritidsreiser for "gående" skulle økes fra 50 til 70. Det samme forslaget falt tidligere i komiteen mot FrP og SV sine stemmer. NHF Oslo er glad for at man er litt nærmere en likebehandling av funksjonshemmede over og under 67 år.

På slutten av året kom også forslag til en ny ordning for TT-fritidsreiser fra prosjektgruppens ledelse og

velferdsetaten. I denne ordningen tar man sikte på å innføre en penger-på-kort-ordning, lik den man for eksempel har i Akershus. Samtlige brukerorganisasjoner har reagert sterkt på dette. I ett felles brev tok vi sterk avstand fra en slik løsning og skisserte hvilke konsekvenser det ville få: Fare for sosial isolasjon, færre turer, geografisk ulikhet internt i Oslo, mindre anledning til å leve aktive liv, mindre anledning til aktiv samfunnsdeltakelse og økende avstand mellom TT-tilbudet og det ordinære kollektivtilbudet. Spesielt vil dette gi et sterkt skille mellom de som har fritidsaktiviteter, familie og venner i geografisk nærhet og de som har tilsvarende på en annen kant av byen. Brukerorganisasjonene ser også at det er lettere for politikerne å kutte i kronebeløp, enn i antall reiser.

NHF Oslo er fornøyd med at flere av våre innspill i TT-prosjektet har blitt hørt, og at etaten nå har endret en del som følge av våre innspill. NHF Oslo vil fortsette å jobbe for at byråden og Oslo kommune bruker vår kunnskap og erfaring til å gjøre TT-ordningen enda bedre.

FELLESPROSJEKT NHF: VALG 2013 OG GRUNNSKOLEPROSJEKTET

Formålet med prosjektet har vært å sette funksjonshemmedes likestillingskamp høyt på dagsorden i valgkampen 2013. Man ønsker å skape grobunn gjennom NHFs partimedlemmer for at vårt budskap blir løftet opp i de ulike partiorganisasjonene, både i prinsipielle og materielle delen av partiprogrammene. To hovedsaker i den forbindelse er rettighetsfesting av BPA og arbeidet for å innføre forskrifter med tidsfrister for oppgradering av grunnskoler til universell utforming. NHF Oslo har deltatt i grunnskoleprosjektet gjennom interessepolitisk konsulent, og kontoret har blant annet jobbet med utarbeidelse av materiell, gitt innspill til partiprogramprosesser, gitt innspill på mulige argumenter NHF kan møte til innføring av tidsfrister i forskriftene, og jobbet med å påvirke Oslopolitikere for å inkludere innføring av tidsfrister i forskriftene i partiprogrammene også på lokalt plan. Det er tidkrevende å jobbe for å endre forskrifter og holdninger, og prosjektet vil nok oppta mye tid fram mot valget i 2013.

HJELPEMIDDELOMRÅDET

Lilli-Ann Stensdal representerer NHF Oslo i brukerutvalget for Hjelpemiddelsentralen Oslo og Akershus, og Inger Lise Kristiansen er vara. Regionkontoret har gått aktivt ut og bedt om innspill fra medlemmer om hvordan de opplever hjelpemiddelsentralen, og videreformidlet disse innspillene til Lilli-Ann. Dette samarbeidet har fungert godt. Lilli-Ann og Inger-Lise representerte også NHF Oslo på NHFs nettverksamling for hjelpemiddelområdet Gardermoen i november.

Men hjelpemiddelområdet og brukerutvalget har i 2012 ikke fungert slik det skal. NHF sentralt sendte på vegne av brukerrepresentantene, FFO og regionkontorene et brev til HMS Oslo og Akershus, hvor man tok opp flere av problemene med sentralen, som brukerrepresentantene ikke har fått noe respons på i brukerutvalget. Resultatet ble en konflikt mellom NHF og hjelpemiddelsentralen. I løpet av sommeren forsøkte man å opprette en dialog, for sammen å kunne løse problemene våre brukerrepresentanter og NHF har forsøkt å ta opp. Dette forbedret situasjonen og medførte bl.a. at NAV snudde og valgte å delta som utstiller på Hjelpemiddelmessa høsten 2012.

DISKRIMINERINGS- OG TILGJENGELIGHETSLOVEN (DTL)

Loven trådte i kraft 1. januar 2009. NHF Oslo har brukt loven i vårt arbeid for et mer tilgjengelig samfunn uten diskriminerende holdninger. Vi har informert om viktige prinsipielle uttalelser fra Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) i medlemsbladet Christiania Quarten, på hjemmesiden vår og på Facebook.

NHF Oslo klaget i 2012 Q-park inn for LDO for manglende HC-plasser på 19 av deres P-hus. Etter at klagen var sendt, gikk NHF Oslo i dialog med Q-park, og hadde møter og god dialog utover sommeren. I august kom gladmeldingen om at de valgte å opprette HC-plasser på flere av de P-husene NHF Oslo hadde klaget inn.

GENERELL POLITISK PÅVIRKNING

Ledsagerbevis Melodi Grand Prix-finalen

NHF Oslo ble gjort oppmerksom på at ledsagere ikke fikk gratisbillett til Melodi Grand Prix-finalen i Oslo

Hjelpemiddelmessa

Spektrum på tross av at de hadde ledsagerbevis. Vi tok da kontakt både med departementet og NRK for å finne ut om dette var i tråd med retningslinjene i ledsagerordningen. Etter at vi tok kontakt og gjorde NRK oppmerksomme på situasjonen, fant vi ut at dette var en misforståelse, og NRK tok kontakt med Oslo Spektrum for å løse situasjonen. Det endte med at de som hadde kjøpt to billetter, fikk den ene refundert gitt at de viste gyldig ledsagerbevis, mens de som enda ikke hadde kjøpt billetter fikk det gratis.

Brukerrådenes plassering

Saken om brukerrådenes plassering var en viktig sak for politisk påvirkning gjennom våren og sommeren 2012. I august var saken på ny oppe i Bystyret. Da ble det vi har jobbet for gjennom flere år endelig vedtatt. Det endelige vedtaket lyder slik: «Alle de sektorovergripende, byomfattende brukerrådene samles i ett felles sekretariat i Rådhuset, knyttet til byrådet.»

NHF Oslo har som nevnt ovenfor kjempet for dette i flere år, og er nå glade for at Rådet for funksjonshemmede endelig er flyttet fra Helseetaten. Vi er imidlertid skeptiske til at man har valgt å legge dem under byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester.

Anbudsutsettelse av enkeltpersoner

NHF Oslo har gitt innspill til politikere i forbindelse med Ivar Johansen og Marianne Borgens private forslag om at: "Oslo kommune umiddelbart skal stoppe å sette enkeltmennesker ut på anbud både innenfor barnevern, helse og sosialtjenesten".

NHF Oslo støttet dette forslaget, noe som også vår uttalelse fra årsmøtet viser. Likevel, ble forslaget nedstemt både i komiteen og i bystyret mot stemmene til Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet de grønne. Følgende alternative forslag fremmet i Helse- og sosialkomiteen av Ola Kvisgaard på vegne av Høyre, Toril Berge på vegne av Venstre og Carl I. Hagen på vegne av Fremskrittspartiet ble vedtatt i bystyret: Bystyret viser til det pågående arbeidet med gjennomgang av anbudsprosesser i offentlige anskaffelser av tjenester til enkeltbrukere og ber byrådet komme tilbake til bystyret med en sak når arbeidet er slutført.

Som oppfølging av vår egen uttalelse på årsmøtet utarbeidet NHF Oslo også en kronikk som vi publiserte på nyemener.no. Her understreket vi på nytt betydningen av at kommunen umiddelbart stopper

anbudsutsettelsen av enkeltbarn i tråd med lovforståelsen. Dette er særlig sett i lys av KOFA sak 2010/364, og direktør for offentlige anskaffelser i Konkurransetilsynet Anneline Vingsgårds uttalelse om at: "Det økonomiske elementet, som må være til stede for at det skal være en kontrakt, er så underordnet ved enkeltplassering av barn at forskriften ikke kommer til anvendelse på slike avtaler."

*Birgit Skarstein,
en aktiv pådriver.*

PROSJEKTER

Likemannsarbeid i bydelene

NHF Oslo har avsatt midler til likemannsarbeidet i Oslo. Midlene ble tildelt av Oslo kommune og har i de senere år ikke vært benyttet, dette i påvente av en ny offensiv for likemannsarbeidet i Oslo.

I 2011 ble NHF Oslo sitt likemannsarbeid reorganisert og det ble satt fokus på hele området. Dette har bl.a. medført en økt satsing i 2012, både inn mot bydelene og mot våre landsforeningslag. Det er gjennomført kurs/skolering, fellessamlinger og en lang rekke ulike tiltak i regi av de enkelte lag. Ikke minst er det gledelig å se at bydelslag samarbeider på tvers av bydelsgrensene.

NHF Oslo har også bidratt og vært en aktiv medspiller i å utvikle likemannsarbeidet i fellesskap med NHF-regionene i Oslofjord Vest, Innlandet og Øst. Dette har gitt mange nyttige tilbakemeldinger, og ny og bredere erfaring.

I utgangspunktet ble likemannsaktiviteten som forventet delvis finansiert av avsetningen/midlene fra Oslo kommune. Ved årets slutt fikk imidlertid NHF Oslo den hyggelige beskjeden at vårt årlige tilskudd til likemannsarbeidet er økt for 2012. Derfor har heller ikke NHF Oslo i 2012 benyttet seg av denne avsetningen. Midlene er fortsatt viktige i den videre satsingen, ikke minst for å følge opp iverksatte tiltak.

Brukermedvirkningshefte

NHF Oslo deltar sammen med NHF Øst i utformingen av nytt brukermedvirkningshefte. Dette på oppdrag fra NHF sentralt. Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe som er ledet av Sverre Bergenholdt, og ellers har Ingunn Eidhammer, Jørgen Foss og Karoline Heier deltatt fra NHF Oslo. Heftet skal ferdigstilles i 2013 og brukes som en del av opplæringen av brukerrepresentanter innen NHF.

ORGANISASJON

ÅRSMØTET

NHF Oslos årsmøte ble avholdt lørdag 28. april på Quality hotell 33 på Økern. Det var rundt 45 mennesker til stede. I forbindelse med årsmøtet ble temaet «Et Oslo for alle» satt på dagsorden.

Den politiske timen «Et Oslo for alle» ble innledet av Ola Kvisgaard (H) og Ivar Johansen (SV). Deretter fant det sted en aktiv og bred debatt hvor mange ulike utfordringer i Oslo by ble belyst.

Årsmøtet ble hilst av varaordfører Libe Rieber Mohn, forbundsleder Arne Lein, leder RFF i Oslo Karl-Haakon Sævoid, Tove M. Larsen (NHF Øst), Kjersti Fremstad (NHF Innlandet) og Helene Wilberg (NFU Oslo). Ny giv prisen for 2011 ble tildelt LKB Oslo (landsforeningen for kvinner med bekkenløsningsplager). Lilli-Ann Stensdal mottok prisen på vegne av laget.

Årsmøtet vedtok ulike uttaleser om flere viktige saker for NHF Oslo. «TT-ordningen i Oslo», «Anbudsutsettelse av enkeltpersoner i Oslo» og etter innspill fra Arbeidsskaddes landsforening (ALF Oslo) en egen uttalelse knyttet opp mot nye retningslinjer «sosialhjelp satser og arbeidsplikt».

Årsmøtet behandlet for øvrig de mer tradisjonelle sakene som årsmelding, regnskap, rammeprogram og valg av regionstyret.

HEDER – UTMERKELSER

Lokallagsprisen "Ny giv"

På årsmøtet ble LKB Oslo tildelt "Ny giv prisen". Prisen tildeles det lag som på en særlig måte har vist nytenkning og gitt inspirasjon til andre samt at man ser en klar nytteverdi av lagets arbeid. Styret hadde flere gode kandidater å velge mellom og er stolt av den aktiviteten som flere av våre lokallag har vist i praksis.

Styrets begrunnelse for å tildele LKB Oslo prisen for 2012 var blant annet:

Laget har i flere år utmerket seg ikke bare med et stort og betydelige arbeid innad mot egne medlemmer, men også engasjementet overfor helsevesenet samt bistand overfor LKB i andre sammenhenger.

Svømmetilbudet, inkl. nyvinningen «Yoga i vann» er et godt eksempel på lagets kreative evne til nytenkning. Viktig er ikke minst det løpende og sterke engasjementet inn mot helsesektoren og lagets omfattende likemannsarbeid.

NHF's nål i gull og sølv

NHF ved sentralstyret kan tildele tillitsvalgte NHF's nål i gull, og fem medlemmer fra NHF Oslo er så langt hedret på denne måten.

NHF's regioner og landsforeningslag kan som sin høyeste utmerkelse tildele tillitsvalgte NHF's nål i sølv. 22 av NHF Oslos medlemmer har så langt mottatt denne hederen for lang og særdeles aktiv og samfunnsnyttig innsats.

På ledersamlingen i september 2012 ble to av våre tillitsvalgte tildelt sølvnålen; Morten Thune (NHF Bjerke) og Per Hovden (LFA Oslo).

Hedersprisen – ekstern pris

Lars Ødegård, tidligere generalsekretær i NHF, og før det kontorsjef i NHF Oslo, ble tildelt Hedersprisen i 2012. Bakgrunnen for tildelingen er Lars sitt store engasjement og virke utenfor NHF. Gjennom tunge

verv i bl.a. Bioteknologinemda, Forbrukerrådet og verdikommisjonen har han i flere ti-år vært kanskje den sterkeste talspersonen for likeverd, likestilling og menneskeverd. Også internasjonalt har Lars satt betydelige spor etter seg.

NHF Oslo gratulerer alle årets prisvinnere!

MEDLEMSUTVIKLING

NHF Oslo hadde pr. 31.12.2012, 1619 betalende medlemmer. Dette representerer en nedgang på 24 medlemmer siden 31.12.2011.

Regionen har hatt fokus på medlemsverving, ved å være mer synlige ute i bybildet. Dessverre ser det ikke ut til at dette har økt antall medlemmer. Det er også slik at en god del av medlemsmassen er godt voksne, og avgår av naturlige årsaker.

REGIONSTYRET

Regionstyret har hatt 11 styremøter, 2 arbeidsutvalgsmøter samt en styrekonferanse og behandlet 150 saker. Regionkontorleder har vært sekretær for styret og fulgt opp styrets vedtak. Regionstyret har blant annet arbeidet med følgende interessepolitiske saker; BPA – retten til eget liv, Ambassadører i skoleverket, Handlingsplan for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Oslo kommune, skolebehovsplanen, Oslobudsjettet for 2013, TT-ordningen i Oslo, boligbehovsplanen/samlokalisering av boliger i Oslo, og ulike høringsuttalelser.

Regionstyret har ved flere anledninger vurdert egen organisasjon, blant annet ved ansvar/arbeidsfordeling tillitsvalgte/administrasjon, tiltaksplanen, arbeidsformer innad i styret, Osloforum og egen ledersamling, ny giv, medlemsrekruttering og satsing på våre lokallag.

I 2012 har også styret måtte vie mye oppmerksomhet om bl.a. Høyehall og videre drift – evt. salg. Salg/utskillelse av vår eiendom/tomt Folke Bernadottes v. 4 (dvs. utskillelse fra nr. 2). Vaset (vannskade – forsikringsoppgjør) og ikke minst nedbemanningen innen NHF som også fikk konsekvenser for NHF Oslo.

Arbeidet med utgifts-/inntektskontroll, kapitalavkastning, omdanning av våre stiftelser og andre saker er også fulgt opp/arbeidet med i 2012.

NHF Oslos arbeidsutvalg (AU) ble revitalisert i 2011. Administrative og organisatoriske saker er delegert fra regionstyret til AU. I 2012 har AU gjennomført 2 møter.

LOKALLAGENE

Ved utgangen av året var det 16 lokallag i NHF Oslo; seks bydelslag, åtte landsforeningslag, NHFU Oslo og Handikaplaget Aktiv. I tillegg har NHF Oslo fem lokallag under administrasjon. Regionen arbeider for å gi medlemmene lokallagstilbud i hele byen. Pr. i dag gir NHF Sagene medlemstilbud for medlemmer i Grünerløkka, Gamle Oslo og til tider St. Hanshaugen. Stovner og Grorud arbeider for et felles lokallag. Videre har flere lokallag gått sammen om samarbeid når det gjelder sosiale og interessepolitiske aktiviteter. Dette viser nytenkning og er i tråd med NHF Oslos mål om å gi et bredere tilbud til våre medlemmer.

Bydelsslagen

Bydelsslagen arbeider ulikt. Noen har et interessepolitisk fokus, andre arrangerer turer og sosiale kvelder. Felles for de fleste bydelsslagen er likevel at de opplever utfordringer med å rekruttere nye tillitsvalgte.

Landsforeningslagene

Landsforeningenes virksomhet dreier seg først og fremst om likemannsarbeid og informasjon om diagnose og behandlingsformer overfor fagpersoner, myndigheter og opinion. Landsforeningene har utfordringer med å finne folk til styreverv, men rekrutterer flere medlemmer enn bydelslagene. Tradisjonelt har landsforeningene stått for det meste av rekrutteringen til NHF Oslos medlemsmasse. LFPS Oslo er det desidert største lokallaget i Oslo.

Lokallagenes økonomi

Lokallagenes økonomi varierer sterkt. Noen klarer ikke å bruke opp alle midlene sine på grunn av for lavt aktivitetsnivå, men de fleste er avhengig av å finne stadig nye inntektskilder for å holde aktivitetsnivået oppe.

Landsforeningslagene fikk i 2012 en økning i Helse Sør-Øst-midlene, og NHF Oslo prøver å bidra til en bedring av den økonomiske situasjonen ved tildeling av driftstilskudd til lag som har svak økonomi, og ved å hjelpe lagene med å søke offentlige tilskudd.

En del av lokallagene har i 2012 søkt om å bli lotteri-verdige og har jobbet med å kunne spille bingo som en ny inntektskilde. I tillegg har en del lag søkt om å bli grasrotmottakere. NHF har gjennom RIS-modellen bidratt til at lag som ønsker det, har fått tilbud om administrativ hjelp til søknader og økonomisk styring. (RIS står for Regional inntekststøtte og er et prosjekt hvor lokallagene får hjelp til det formelle papirarbeidet.)

RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Rådene for funksjonshemmede i bydelene

NHF Oslo hadde pr. 31.12.12 medlemmer i alle rådene for funksjonshemmede i bydelene. Rådene fungerer svært forskjellig, og i enkelte bydeler er det enklere å samarbeide med administrasjon og politikere enn i andre. Det er avholdt tre felles samlinger for SAFO-medlemmer i rådene, og dette kommer NHF Oslo til å fortsette med i 2013.

Rådet for funksjonshemmede i Oslo

Det sentrale rådet for funksjonshemmede i Oslo er et rådgivende organ for byrådet i Oslo. NHF Oslo er i perioden 2011 – 2015 representert ved Bjørn Hansen og som vara Henrik Mæland. Hansen sitter også i arbeidsutvalget i RFF Oslo som er rådets indre kjerne. Rådet jobber med saker som byrådet setter på dagsorden, gir høringsvar samt at de selv setter egne saker på dagsorden. Rådet har vedtatt et eget arbeidsprogram hvor de viktigste områdene i arbeidet er:

- Universell utforming
- Innføring av DTL
- Psykisk helse
- Transport

- Barn og ungdom i forhold til skole og arbeid
- Boligtiltak for funksjonshemmede

Rådet møtes fire til fem ganger i året, mens arbeidsutvalget møtes én gang i måneden. Rådet jobber tett opp mot bydelsrådene for funksjonshemmede og inviterer til samling én gang i året. Rådet samler også bydelsrådene to ganger i året for samråd.

SAMLINGER OG KURS

NHF Oslo organiserte i 2012 samlinger og kurs for medlemmer og tillitsvalgte. Både interessepolitiske og organisatoriske problemstillinger ble tatt opp, med varierende oppmøte.

Osloforum

Det er ment som et tilbud til alle NHF Oslos medlemmer uavhengig av aktivitetsnivå, tillitsverv og lokallagstilknytning. Det skal være en sosial møteplass for våre medlemmer med en interessepolitisk plattform.

Osloforum ble i 2012 arrangert to ganger med svært godt oppmøte. Begge møtene ble arrangert på Hotell 33.

Temaene i 2012 har vært "Krev din rett" og "Universell utforming av boliger". Møtet "Krev din rett" ble innledet ved Knut-Owe Karlsen som tok opp temaene:

- Ekstra store sykdomsutgifter
- Hjelpetønad
- Grunnstønad
- Ny pensjonsordning
- Folketrygden
- Særfradag

Møtet om universell utforming hadde temaet "Universell utforming av nye boliger – fakta vs. utbygger-skapte myter".

NHF Oslo arbeider fortløpende med videreutvikling av Osloforum.

Aktiv deltakelse

Kurset ble arrangert for kommunale brukermedvirkere på Sundvollen hotell 16. - 17. November 2012. Dette var et samarbeid mellom 5 regioner på Østlandet finansiert gjennom Helse Sør-Øst. Kurset inneholdt temaer som:

- Hva er hovedtrekkene i samhandlingsreformen
- Hva er brukermedvirkning
- Hvordan nyttiggjør kommunen seg kravet om økt brukermedvirkning
- Hva er vår rolle og oppgave i samhandlingsreformen
- Her skal videre særskilt vurderes hvilken kompetanse innehar vi i dag, og hvilke kompetansehevende tiltak ønsker vi oss.

VM i kjelkehockey

NHF Oslo arrangerte gratis tur til Norges åpningskamp under VM i kjelkehockey på Hamar. Dessverre var det laper påmelding.

RFF-opplæring og Oslobudsjettet

Regionen arrangerte samling for alle brukerrepresentantene i rådene for funksjonshemmede på Scandic Fornebu. Samlingen ble arrangert for alle brukerrepresentanter i SAFO-fellesskapet. Samlingen tok for seg Oslobudsjettet samt arbeid med bydelenes budsjetter. Det ble også tid til erfaringsutveksling.

Ledersamling

Fra 14. til 16. september ble NHF Oslos ledersamling for lokallagsledere, brukerrepresentanter, styret og administrasjon avholdt. 12 lokallag var representert og samlingen favnet 32 deltakere. Samlingen ble arrangert på Soria Moria konferansesenter og hotell i Oslo. Ledersamlingen 2012 hadde som overordnet tema "Lokalt engasjement, deltakelse og påvirkning".

Tema 1 – lokallagene og deres hverdag. Her fikk vi rapport / hverdagsbeskrivelse fra de tilstedeværende 12 lokallag. Mange lag arbeider svært godt og de fleste lag er også involvert i sine bydelsråd eller har kontakt med egen bydel, landsforening samt våre

utøvende helseaktører. Nytt var det å høre om samarbeidet på tvers av bydelsgrensene. Spennende. Lagene er noe ulike, både i størrelse og aktivitet. Flere lag har store utfordringer foran seg og synes nok at hverdagen kan noe tung.

Tema 2 – Rådsoppgaven fremover. Etter en innledning som fanget opp NHF som "brukerorganisasjon". Hvor er vi til stede og hvorfor, hva prioriterer NHF av slike møteplasser, fikk vi en nærmere informasjon om;

- Det kommunale rådet for mennesker med nedsatt funksjonshemninger i Oslo v/leder Karl-Haakon Sævoid.

- I forbindelse med innledningen presenterte samtidig leder av SAFO SørØst, Sverre Bergenholdt hva SAFO står for og arbeider med. Her ble det også pekt på NHFs forhold/muligheter/samhandling med SAFO.

- Magnhild Sørbotten, nestleder SAFO Oslo, ga til kjenne hvordan deres hverdag og arbeidsoppgaver ser ut.

I debatten deretter fikk vi ikke minst klare meldinger om bedre samspill og samarbeid. NHF Oslo må også bli mer tydelig i sitt budskap overfor våre lokale bydelsrepresentanter. Fakta og kunnskap er viktig for oss alle.

Tema 3 – Politisk tema – NHF som politisk påvirkner. Et spennende tema som rent innledningsvis ble belyst fra flere ulike hold. Janne Skei (NHF), Ingvild Reimert (SV) og Magnhild Sørbotten (NHF Oslo) ga til sammen en bred bakgrunn. Her ble ulike muligheter og utfordringer reist og dannet grunnlag for en god diskusjon.

Gjennom gruppearbeid ble temaet ytterligere belyst. NHF Oslo fikk med seg på veien en lang rekke ulike synspunkter og ideer. Ikke minst ble det satt fokus på "små hjelpemidler – BPA – kommende Stortingsvalg". NHF Oslo må bli mer synlig!

Tema 4 – Stortingsvalget 2013, en klar konklusjon – NHF Oslo skal på banen, vi har flere store temaer å fremme. Eget valgmøte neste år er ønsket.

Tema 5 – NHF i dag og i morgen. Her slapp forbundsleder Arne Lein til og ga en usminket versjon av NHF i dag med alle våre utfordringer, ikke minst økonomisk og med store nedbemanning som resultat.

Han beklaget meget sterkt den situasjon NHF nå var kommet i. Samtidig takket Arne for den forståelse organisasjonen hadde vist og at vi nå alle klart så fremover.

Kjerneverdiene til NHF er likestilling og deltakelse. Videre er alle våre organisasjonsledd viktig og vi må ta enda bedre i bruk de nye møteplassene, bl.a. følge opp våre representanter i rådene. NHF skal også i årene fremover være en tydelig og sterk organisasjon, et solid talerør med meningers mot.

Ledersamlingen ble avsluttet med temaene "landsmøtet 2013" og "samarbeidet innen SAFO" samt en egen liten oppsummeringsrunde til slutt, der en kunne reise ulike spørsmål i "vår åpne time".

Ledersamlingen er en årlig møteplass og et viktig forum hvor regionstyret og administrasjonen møter våre lokallag og tillitsvalgte for øvrig.

SAMARBEID MED ANDRE

SAFO Sør-Øst

(SAFO består av NHF, Norsk forbund for utviklingshemmede og Foreningen Norges døvblinde) NHF Oslo er en del av SAFO Sør-Øst som dekker Helse Sør-Øst sitt område. SAFO Sør-Øst arbeider særskilt med brukeroppnevning innenfor Helse Sør-Øst. Andre oppgaver er skoling av brukerrepresentanter (modulbasert opplæring), NAV på regionnivå, samhandlingsreformen og politiske oppgaver som skole og bolig innenfor vår region. NHF Oslo har vært representert på SAFO Sør-Øst sitt årsmøte samt vår- og høstkonferansen.

SAFO Sør-Øst arbeider også med en del høringsoppgaver innenfor helseområdet. I denne sammenheng er samspillet mellom NHF, NFU og FNDB særdeles viktig. Sverre Bergenholdt er pr. 31.12.2012 leder av SAFO Sør-Øst. Denne lederoppgaven medfører også koordinering av fellesoppgaver, ikke minst i forhold til søknaden om drifts- og tiltaksmidler fra Helse Sør-Øst.

Innen SAFO og de tilsluttede medlemsorganisasjoner startet i 2012 en diskusjon om SAFO sin rolle, organisering m.v., ikke minst i forhold til medlemsorganisasjonenes rolle og innflytelse. SAFO Sør-Øst har gjennom sitt MBO-samarbeid (modulbasert

opplæring) trukket opp nye veier og synliggjort nytt eksternt samarbeid, bl.a. med FFO og Kreftforeningen (Alliansebygging). Det er nå viktig for SAFO å se sammenhengen, ikke minst i forhold til medlemsorganisasjonenes eget ønske om å styre utviklingen fremover. SAFO Sør-Øst har gjennom sitt løpende arbeid en sentral rolle. NHF Oslo skal i 2013 rent formelt gi sitt syn på SAFO og SAFO sin rolle fremover.

SAFO Oslo

SAFO Oslo ble i 2012 ledet av Harald Korsgaard fra NFU, og Magnhild Sørbotten fra NHF som nestleder. Styret består av to representanter fra hver organisasjon. Organisasjonene har en god dialog og samarbeider når FNDB, NFU og NHF finner det formålstjenlig.

Representantene i rådene for funksjonshemmede i bydelene og i Oslo kommune representerer SAFO i Oslo, og det har derfor vært naturlig å ha samlinger i regi av SAFO Oslo. Rådsmedlemmene har arbeidet tett opp mot budsjettet i bydelene og Oslo kommune i tillegg til å ha et sterkt fokus på organisasjonenes fokusområder. NHF Oslo administrer SAFO-samarbeidet i Oslo.

AOF

AOF (Arbeidernes opplysningsforbund) er en viktig samarbeidspartner i forhold til opplæring og kursing av medlemmer og tillitsvalgte. NHF Oslo har et formalisert samarbeid med AOF Oslo. Dessverre gikk AOF Oslo konkurs i 2012, noe som har gjort samarbeidet vanskelig.

Stolthetsparaden

Stolthetsparaden gikk av stabelen 9. juni i Oslo. Årets parade samlet flere hundre deltagere som gikk i tog i Oslo sentrum. Paraden ble for andre gang arrangert sammen med alliansepartnerne i Mitt Liv-kampanjen; ULOBA, Norges Handikapforbund og Norsk Forbund for Utviklingshemmede. Likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik delte ut Stolthetsprisen som i 2012 gikk til Marte Wexelsen Goksøyr.

KOMMUNIKASJONSARBEIDET

God kommunikasjonsflyt mellom tillitsvalgte, lokallag og administrasjon er en forutsetning for en samlet organisasjon med et helhetlig og tydelig budskap utad, som igjen er en forutsetning for interessepolitisk gjennomslag. Det å møtes ansikt til ansikt på

kurs og samlinger er viktig i denne forbindelse, men også god kommunikasjon med medlemsmassen generelt og oppmerksomhet i mediene.

Internkommunikasjon

Nyhetsbrevet "Brevsprekken" inneholder organisatorisk, interessepolitisk og praktisk informasjon. Den ble sendt ut til lokallagsledere og alle andre tillitsvalgte seks ganger i 2012. Organisasjonskonsulenten og vår interessepolitiske konsulent har også jevnlig kontakt med våre tillitsvalgte og brukerrepresentanter i de forskjellige rådene og utvalgene. Vi bruker også en del ressurser på å ta i mot henvendelser og viderefordre kontakt til både veiledningstjenesten, Helse- og sosialombudet og Likestillings- og diskrimineringsombudet.

Nettsiden

Nettsiden oppdateres jevnlig med aktuelle nyhetsaker og aktivitetskalender i tillegg til informasjon om universell utforming, medlemsfordeler og interessepolitisk stoff. Nettsiden blir markedsført i Quarten og linket til i sosiale medier. I tillegg publiserer vi en del av hovedkontorets saker på vår nettside i relevante sammenhenger.

Tradisjonelle medier

Regionkontoret arbeidet i 2012 opp mot lokal presse. Arbeidet har ikke vært like typisk som tidligere, da en del av støtet er satt inn mot andre typer media som igjen har generert tradisjonelle presseoppslag. Det ble i fjor skrevet både debattinnlegg og kronikker og flere medier tok kontakt og ønsket informasjon og uttalelser. Det har vært medieoppslag om blant annet kommunale boliger, universell utforming og handikapparkering. I 2010 startet arbeidet med å være mer aktiv innen sosiale medier, noe vi har videreført i 2012.

Quarten

NHF Oslos medlemsblad Christiania Quarten er hovedkanalen for informasjon til alle medlemmer, og kom i sin 29. årgang ut fire ganger. Hovedmålet med Quarten er å vise det interessepolitiske arbeidet NHF Oslo gjør, i tillegg til å informere om viktige Oslo-saker som berører våre medlemmer. Redaksjonsutvalget har bestått av Bjørn Hansen, Lilli-Ann Stensdal

og Roger W. Holland i tillegg til redaktør. Layoutmessig er bladet forbedret og utviklingen vil fortsette fremover. Vi har hatt fokus på store og gode bilder i 2012. Hvis vi ser på de fire forsidenes i 2012, ser vi at Quarten dekker varierte områder; tilgjengelighet, politikk og enkeltpersoner.

Facebook

Facebook-sider hjelper bedrifter, organisasjoner og merkevarer med å dele hendelsene deres og komme i kontakt med folk. Ved utgangen av 2012 hadde vi i 161 som følger oss her. Facebook brukes til å spre informasjon om våre arrangementer, samt ting som rører seg innen politikken på vårt område. Terskelen for å legge ut saker er lav. I gjennomsnitt legges en sak/kommentar/link ut om dagen. Både organisasjonskonsulenten, informasjonskonsulenten og regionleder er administratorer for siden. Vi lager også egne eventer i forbindelse med arrangementer.

Twitter

Twitter er en mikrobloggingtjeneste som lar brukerne sende og lese andre brukeres tekstbaserte meldinger bestående av inntil 140 tegn. I august 2011 opprettet NHF Oslo en twitterkonto for interessepolitisk konsulent, @IngunnNHFOslo. Kontoen brukes til å knytte til seg politikere og andre interessenter. NHF Oslo tvitrer om aktuelle saker, sprer informasjon om våre arrangementer, og får tips om nye saker og ny forskning. I overkant av 200 tweets i 2012, 92 følgere og følger 136. Kontoen er midlertidig overført til organisasjonskonsulenten, til NHF Oslo har ny interessepolitisk konsulent på plass.

Nye meninger

"Nye meninger" er Dagsavisens side for kommentar, analyse og debatt. Nettsiden er en blanding av en avisportal og et bloggforum. Høsten 2011 laget NHF Oslo en profil for styreleder Magnhild Sørbotten for å publisere kronikker som både kan løftes fram av Dagsavisen og deles andre steder på nett. I 2012 er det publisert to kronikker og tre kommentarer fra denne profilen. Kronikken «Stopp anbudsutsettelse av enkeltpersoner i Oslo» ble publisert i juli og er lest 897 ganger fram til medio desember. Kronikken "Tilgi dem ikke; de vet hva de gjør?" ble publisert i oktober og er lest 3047 ganger fram til medio desember.

ADMINISTRASJON

ADMINISTRASJON – PERSONALLISTE

Navn	Omfang	Stillingstype	Periode
Sverre Bergenholdt	1/1 stilling	Regionkontorleder	01.01. – 31.12.
Ingunn Eidhammer	1/1 stilling	Interessepolitisk konsulent	01.01. – 01.11.
Jørgen Foss	1/1 stilling	Organisasjonskonsulent	01.01. – 31.12.
Ann Tove Giil	1/2 stilling	Kontorsekretær	01.01. – 31.12.
Karoline Heier	1/1 stilling	Informasjonskonsulent	01.01. – 31.12.
Birger Nymo	1/1 stilling	Tilgjengelighetskonsulent	01.01. – 31.12.
Terje Pettersen	Engasjement	Kontormedarbeider	01.01. – 31.12.

NHF Oslo sysselsatte ved årets utgang seks personer i hel- og deltidsstillinger. Administrasjonen er sammensatt slik at den gjenspeiler de hovedoppgaver som NHF står overfor. NHF Oslo ivaretar på denne måten både sin oppgave som pådriver og opinionsdanner, og som serviceorgan for våre medlemmer og lokallag.

2012 har vært et spennende år for administrasjonen i NHF Oslo. Ulike tiltak er iverksatt for å heve kontorets samlede kompetanse, søke forsterket teamfølelse og ikke minst øke samspillet mellom styret og administrasjonen. Bl.a. som følge av den store nedbemanningssaken høsten 2012 for NHF har også NHF Oslo mistet dyktige medarbeidere. Vår interessepolitiske konsulent og vår informasjonskonsulent valgte å si opp sine stillinger og sluttet senhøstes 2012 og ved årsskiftet.

Det har vært ulike utfordringer i forhold til arbeidsmiljøet. Det har vært arbeidet aktivt og målrettet med å få til et best mulig arbeidsmiljø og dette arbeidet er pågående.

I 2012 mottok kontoret rundt 300 skriftlige henvendelser. I tillegg kommer henvendelser via telefon og e-post.

Det tilstrebes likestilling mellom kjønnene når det gjelder ansettelser, lønns- og arbeidsbetingelser og ved sammensetning av styret og utvalg. Pr. 31.12.2012 er to av seks ansatte kvinner. Fire av ti styremedlemmer er kvinner.

NHF Oslo har ved utgangen av året seks ansatte, herav flere med funksjonsnedsettelse. I 2012 startet NHF Oslo opp avtalen med NAV for engasjementsavtale i 50-prosent. Engasjementet har omfattet hele 2012 og er videreført inntil videre i 2013.

Organisasjonen arbeider aktivt, målrettet og planmessig for likestilling innenfor virksomheten. Ved rekruttering, både internt og eksternt prioriteres personlige kvalifikasjoner, men personer med funksjonsnedsettelse oppfordres til å søke og blir også prioritert dersom kvalifikasjonene likestilles.

Sykefraværet er vesentlig mindre i forhold til tidligere år, 5,0 prosent mot 9,8 prosent i 2011. Av dette er 0,78 prosent korttidsfravær og 4,2 prosent langtidsfravær. Ingen av de her fravær er relatert til eget arbeidsmiljø.

NHF Oslo disponerer lokaler i 1. etasje i Folke Bernadottes vei 2 på Kringsjå. Kontorlokalene er på i alt 300 kvm, og benyttes også en del av lokallagene.

MEDLEMSSERVICE

RÅD OG VEILEDNING

Råd- og veiledningstjenesten skal i størst mulig grad utføres av regionkontoret i samarbeid med frivillige i organisasjonen. Dette er ment som et supplement til likemannsarbeidet i landsforeningslagene.

Majoriteten av henvendelsene til NHF Oslo som innebærer veiledning, kommer pr. telefon. På kontoret har vi i all hovedsak svart på disse henvendelsene selv, men også brukt ressurspersoner i lokallagene, og spesielt lokallagsledere. Dette gjelder spørsmål som omhandler spesifikke diagnoser eller spørsmål hvor andre enn ansatte innehar mer kompetanse. Noen henvendelser er av juridisk karakter og blir derfor viderefordlet til NHF sentralt og veiledningstjenesten. Regionkontoret opplevde en stor pågang av antall henvendelser etter at NHF sentralt la ned veiledningstjenesten. Henvendelsene har dreid seg om alt fra DTL til kollektivtrafikk, men de fleste har omhandlet fysisk tilrettelegging og parkering. Grunnet TT-skandalen i Oslo kommune, har allikevel årets viktigste sak vært TT.

Regionkontoret har hjulpet enkeltmedlemmer i saker som er viktige for NHF. Dette omhandler forskjellige områder i konfidensielle enkeltsaker. I tillegg har kontoret gitt råd til borettslag og foreninger som har spørsmål og behov for hjelp rundt universell utforming.

LIKEMANNSARBEID

Sentralstyret i NHF har vedtatt en likemannsstrategi som skal være med å løfte likemannsarbeidet i NHF. I regionsammenheng har dette betydd at regionen har fått et større ansvar i å koordinere likemannsarbeidet som skjer rundt i lokallagene i NHF Oslo. Det er nedsatt et likemannsutvalg i regionen, og det har blitt arrangert samlinger for likemenn i året som har gått. Likemannsarbeidet har i all hovedsak foregått gjennom landsforeningslagene, og mange av dem har lagt ned mye arbeid på dette området. Regionkontoret har vært behjelpelig med å legge til rette for arbeidet, og har utbetalt tilskudd til likemannsarbeid.

Regionene på Østlandet har samarbeidet for å kunne gi en bedre likemannstjeneste for medlemmene. Dette arbeidet vil fortsette i 2013.

Det ble drevet likemannsarbeid i følgende syv landsforeningslag: Landsforeningen for Polioskadde Oslo, Landsforeningen for Ryggmargsskadde Øst/Oslo, Landsforeningen for Kvinner med bekkenløsningsplager Oslo, Handikappede Barns Foreldreforening Oslo, Arbeidsmiljøskaddes Landsforening Oslo, Landsforeningen for Nakkeskadde Oslo, Landsforeningen for Amputerete Oslo/Akershus.

Kontoret og likemannsutvalget har også deltatt på likemannsamlinger arrangert av NHF sentralt i året som har gått.

ØKONOMI

NHF Oslo har en solid økonomi med god kontroll på både driftsutgifter og inntekter. Det er dog en stor utfordring at vi med vårt høye aktivitetsnivå i stor grad er avhengig av kursutviklingen på vår kapitalportefølje. Dette er en situasjon som styret følger meget nøye og det er en stor vilje til ytterligere å sikre oss handlingsrom også i fremtiden. NHF Oslo driver ikke med forurensende virksomhet.

ÅRSRESULTAT

Årsresultatet for 2012 viser et underskudd på 1 351 635 kroner når avkastningen på NHF Oslos kapitalportefølje medregnes. Rent driftsmessig har NHF Oslo et driftsunderskudd på 3 001 873 kroner mot et budsjettert underskudd på 3 073 000 kroner. Dette viser at NHF Oslo har meget god kontroll på egen økonomi.

NHF Oslo fikk i 2012 en verdireduksjon på sin kapitalportefølje med 2 857 591 kroner. Årsaken til dette er behovet for løpende likviditet til NHF Oslo på 3 millioner samt driftslån til Høyehall AS på 1,5 millioner.

Rent driftsmessig viser regnskapet også i 2012 en positiv utvikling og NHF Oslo fortsetter således å sikre grunnlaget for fremtidig drift og aktivitet. Underskuddet føres til tidligere opparbeidet egenkapital, som pr. 31.12.2012 utgjør 43.4 millioner kroner. Forutsetningen for fortsatt drift legges til grunn for årsregnskapet, men NHF Oslo må ta høyde for at finansmarkedet også i fremtiden vil kunne svinge og medføre faktiske tap. NHF Oslo tar til etterretning at vi år for år har et betydelig driftsunderskudd (før avkastning på kapital). Det arbeides derfor aktivt med å øke kapitalgrunnlaget slik at fullverdig drift kan sikres fremover.

Solidaritetstilskudd 2012

I 2012 bevilget NHF Oslo solidaritetstilskudd til NHF Innlandet med en ramme på inntil kr. 250 000 og regionen har mottatt kr. 235 901. NHF Oslo har også bidratt med midler inn mot ulike prosjekter innen NHF. NHF Oslo har fått mye positiv tilbakemelding fordi vi gjennom slik bistand tar ansvar og viser solidaritet med organisasjonen for øvrig.

Høsten 2012 arrangerte NHF Oslo sammen med NHF øst en egen hjelpemiddelmesse. NHF Oslos samlede tilskudd fra messen ble på i overkant av 133 000 kroner.

KAPITALFORVALTNING

NHF Oslo har plassert et større beløp i fond som blir forvaltet av DnB NOR. Det er lagt etiske kriterier til grunn og plasseringen er bokført til markedsverdi pr. 31.12.2012. Bokført gevinst er 1 642 409 og pr. 31.12.-2012 viser NHF Oslo sin kapitalplassering kroner 19 183 137.

OFFENTLIGE TILSKUDD

Mottatte offentlige tilskudd utgjør en viktig del av driftsgrunnlaget for NHF Oslo. Totalt er det mottatt 1 285 149 kroner i offentlig tilskudd i 2012.

Oslo kommune

NHF Oslo mottok lik tidligere år 300 000 i driftstilskudd og 310 000 i grunnstøtte fra Helse- og velferdsetaten, til sammen kroner 610 000. Tilskuddet brukes på en lang rekke ulike tiltak, bl.a. NHF Oslos tilgjengelighetsarbeid, utvikling av egen organisasjon og interessepolitisk arbeid for øvrig. Fra Helse- og velferdsetaten fikk vi i 2002 et prosjekttilskudd til likemannsprosjekt. Midlene er de siste år ikke benyttet, men i 2011/12 har NHF/NHF Oslo vitalisert sitt likemannsarbeid og flere nye og spennende tiltak er startet opp/planlagt fremover.

Statlige tilskudd

NHF Oslo mottok 34 094 kroner i midler til lokale velferdstiltak som en del av driftstilskuddet fra Barne-, ungdoms, og familiedirektoratet via NHF. Tilskuddet blir dessverre mindre og mindre for hvert år og er i 2012 fordelt på noen fellestiltak (kursstøtte) og til lokallag med særskilt behov.

Likemannsmidler

NHF Oslo har for 2012 mottatt 86 182 kroner som likemannsmidler. Disse midlene er fordelt på ulike lokallag til dekning for likemannstiltak lokalt, samt til dekning av utgifter til likemannsutvalget.

Helse Sør-Øst

I 2012 mottok NHF Oslo 416 900 kroner i drifts- og aktivitetstilskudd inkl. sekretariatsbistand for NHF-regionene fra Helse Sør-Øst. Av mottatte tilskudd har NHF Oslos landsforeninger mottatt 125 000 kroner til egen drift og ulike helserelaterte aktiviteter. I tillegg har NHF-regionene innenfor HSØ-området mottatt kroner 200 000 til felles samhandlingsprosjekt. Dette er også midler som i stor grad er benyttet av NHF Oslo.

SAFO Sør-Øst

SAFO Sør-Øst tildeler drifts- og aktivitetsmidler til SAFO regionene som ikke mottar tilskudd fra eget fylke. For 2012 er NHF Oslo tildelt 15 000 kroner som driftstilskudd / sekretariat for SAFO Oslo.

VO-midler

Tidligere har NHF Oslo mottatt særskilte VO-midler. For 2012 er av ulike grunner, bl.a. det forhold at AOF Oslo gikk i konkurs ikke mottatt noen slike VO-midler.

SALGS- OG LEIEINNTEKTER

Leieinntektene på kroner 873 130 stammer fra utleie av leiligheter med kroner 514 080 og for barnehagen i FB2 med kroner 276 000. Leieinntekten fra Vaset er kroner 83 050. Selv om utleien på Vaset stoppet opp i månedene juli – august pga. en stor vannskade viser mottatte leieinntektene en mindre økning i forhold til 2011. Siden Vaset måtte holde stengt i juli/august er fremmet krav om leietap i denne tiden (forsikrings-sak).

Annonsealg i Quarten og på nettsiden utgjør kroner 177 784, hvorav Quarten utgjør kroner 169 775 og nettannonseene kroner 7909. Annonseinntektene i Quarten dekker ikke de faktiske kostnader for bladet og nettannonseinntektene er også synkende. Bladet har et underskudd på kroner 69 534. Slik subsidiering av Quarten kan dog forsvares ved at bladet er en viktig informasjonskanal til alle våre medlemmer og de vi ellers samarbeider med.

I 2010 ble den siste av NHF Oslos kiosker avvirket. I 2012 er kun 1 av våre kiosker tilbake rent regnskaps/ oppgjørmessig. Det er vanskelig å få inn gjelden og i 2012 er ikke mottatt noen form for oppgjør. NHF Oslo har purret opp/bedt om fortgang i saken. Pr. 31.12.12 har NHF Oslo fortsatt til gode kroner 214 030..

INNTEKTSBRINGENDE TILTAK

NHF Oslos viktigste tiltak for inntektsbringende arbeid i 2012», er kalendersalg til våre medlemmer med 58 363 kroner og NHF bingo med 340 206 kroner, en betydelig reduksjon fra tidligere år. I tillegg kommer ulike andre inntekter som momsrefusjon for 2012 på 180 689 kroner. Summen av slike inntekter (inntektsbringende tiltak og refusjoner) for NHF Oslo er for 2012 på 1 057 126 kroner.

Testasjoner og gaver

For 2012 er ikke mottatt noe slikt.

LEGATER

NHF Oslo har et barne- og ungdomsfond, en egen stiftelse. Pr. 31.12.12 har stiftelsen en samlet kapital på 1 011 138 kroner. Det er ikke foretatt tildeling i 2012.

EIENDOMMER

Høyenhall

Høyenhall Bo- og rehabiliteringssted, samt «Feriehjemmet» beliggende i Hole kommune, er et aksjeselskap som er 100 prosent eid av NHF Oslo. Det er avholdt generalforsamling i 2011 hvor Sverre Bergenholdt representerte NHF Oslo. Styremedlem i NHF Oslo, Knut-Owe Karlsen, er pr. 31.12.12 styreleder og sekretær for styret. Styret består av to representanter fra de ansatte ved Høyenhall og tre oppnevnt av NHF Oslo i Høyenhalls generalforsamling. Pr. 31.12.12 har ikke Høyenhall noen administrativ direktør og ledelsesfunksjonen er delegert til Liv Grete Hagen som daglig leder og sykepleier Marita Kjenner. Det avholdes regelmessige styremøter.

Driften av Høyenhall og de gjennomførte tiltakene har medført et betydelig underskudd i de siste år. I 2012 har virksomheten klart å bringe tilnærmet balanse mellom driftsutgifter- og inntekter, men Høyenhall står helt klart overfor fortsatte store utfordringer i forhold til fremtidig drift. Den store utfordringen for Høyenhall er ikke minst de store utgiftene KLP (pensjonsavtalen).

NHF Oslo har i 2012 gitt styret for Høyenhall AS fullmakt til å sondere evt. salg eller endringer i eierstrukturen på Høyenhall.

Folke Bernadottes vei 2 (FB vei 2)

I Sameiet FB2 eide NHF Oslo to nærings- og ni boligseksjoner ved årets utgang. Det er avholdt årsmøte i Sameiet FB2 hvor Sverre Bergenholdt representerte NHF Oslo. På møtet ble Thor Kleppe gjenvalgt til styreleder og Roger Walter Holland fra NHF Oslos regionstyre ble valgt som styremedlem.

I 2011 fattet NHF Oslo en prinsipiell beslutning om fradeling av nordre del av tomten FB vei 2, for dermed å realisere de verdier som her finnes – etablere FB vei 4. Formålet er å sikre NHF Oslos fremtidige aktivitet og drift. I denne sammenheng er beboerne i FB vei 2 godt informert og NHF Oslo legger opp til en løsning som både er universelt utformet og som ivaretar beboerne i FB vei 2 på en best mulig måte, ikke minst i byggeperioden.

I løpet av 2012 er avtale inngått med Naturbetong AS om å realisere tomten / sende inn byggemelding m.v.

Kontorene til NHF Oslo

Kontorene ble i 2009 pusset opp og rehabilitert.

I 2012 har det kun funnet sted mindre vedlikeholdsarbeid.

Vaset

NHF Oslo eier feriestedet Nordviste på Vaset i Vestre Slidre kommune. Besøkstallet er noe lavt, men stabilt, og i første rekke egne medlemmer. Styret har besluttet at inntil videre vil driften fortsette som tidligere, men med et økt fokus på mer utleie, gjerne fra NHF-

regionene utenfor Oslo og eksterne leietakere.

I 2012 fikk Vaset et driftsmessig stort underskudd, pt. bokført med 438 307 Kroner.

Dette skyldes flere forhold, bl.a. er de reelle utgifter etter vannskaden (forsikringsoppgjør) rundt kr. 70 000 høyere enn antatt ramme fra forsikrings-selskapet. Videre er rundt kr. 250 000 brukt til restaurering/nybygg i Annekset (etter vannskaden). Annekset fremstår nå i helt ny forfatning med helt klart økt brukermulighet.

Pga. av alle byggeaktiviteter har også NHF Oslos adm. og Vasetkomiteen måtte øke vår egen aktivitet, også dette har medført faktiske utgifter. Pr. 31.12.12 er tidligere avsetning til Vaset (Vasetfondet) nå brukt opp. Nye forbedringer/investeringer vil derfor belaste NHF Oslo sitt driftsbudsjett direkte.

NHF Oslo har det daglige ansvaret for Vaset og utlei-eaktiviteten. Sverre Bergenholdt er bindeledd mellom styret og Vasetkomiteen. Ann Tove Giil står for utleien, mens Birger Nymo følger opp det bygningstekniske og eiendomsforvaltningen.

Vasetkomiteen er viktig, ikke minst for å følge opp og ivareta Nordviste. Karin Hveding er kontaktperson og er sammen med øvrige medlemmer av Vasetkomiteen en viktig ressurs for at vi fortsatt kan beholde stedet. Vaset fremstår som et meget hyggelig og fint feriested for våre medlemmer og leietakere for øvrig.

POLITISK LEDELSE OG REPRESENTASJON PR. 31.12.2012

REGIONSTYRE OG ARBEIDSUTVALG

Regionstyret hadde før årsmøtet 28.04.12 følgende sammensetning:

Magnhild Sørbotten, regionleder

Thomas Eide, nestleder

Per Hovden

Knut-Owe Karlsen

Roger Walter Holland

Mariam Akkouch

Mari Storstein

Varamedlemmer:

Svein Harald Jørgensen

Oddvar Skogsletten

Turid Monsen

Jan-Egil Aasterud, NHFU Oslo, observatør i styret

Regionstyret fikk etter årsmøtet 28.4.12 følgende sammensetning:

Magnhild Sørbotten, regionleder

Thomas Eide, nestleder

Roger Walter Holland

Knut-Owe Karlsen

Mari Storstein

Gudrun Jære Hoel

Karstein Kristensen

Varamedlemmer:

Oddvar Skogsletten

Hans Jørn Næss

Turid Monsen

Jan-Egil Aasterud, NHFU Oslo, observatør i styret

Arbeidsutvalget har pr. 31.12.12 følgende sammensetning:

Magnhild Sørbotten, leder

Thomas Eide, medlem

Roger Walter Holland, medlem

Karstein Kristensen varamedlem

Valgkomiteen årsmøtet 2013

På årsmøtet 2012 ble følgende valgt som valgkomite for årsmøtet 2013:

Elsa Oterhals, leder

Reidar Sundby, medlem

Randi Halden Larsen, medlem

Laila Knutsen, 1. varamedlem

Bjørn Christensen 2. varamedlem

EGEN ORGANISASJON

NHFs sentralstyre og arbeidsutvalg

Henrik Mæland er sentralstyremedlem, og medlem i arbeidsutvalget

NHF utvidede ledergruppe

Sverre Bergenholdt (som representant for regionene)

NHF AMU

Sverre Bergenholdt (som representant for arbeidsgiversiden)

Arbeidsgruppen "Fram mot landsmøtet 2013" (NHF sentralt)

Magnhild Sørbotten, leder

Stolthetsparaden 2012

Jørgen Foss, NHFs representant

NHF Oslo – medlemskontaktprosjektet

Jørgen Foss (koordinator)

Terje Pettersen (adm. Oppfølging)

Thomas Eide (regionstyret)

Samarbeidet med NHF-regionene (4-regioner)

Magnhild Sørbotten (regionleder)

Sverre Bergenholdt (regionkontorleder)

3 – 4 medlemmer oppnevnes fra sak til sak

Hjelpemiddelmesse Øst 2012

Sverre Bergenholdt (leder styringsgruppa)

Thomas Eide (medlem styringsgruppa)

Oddvar Skogsletten (medlem styringsgruppa)

Vasetkomiteen

Karin Hveding, kontaktperson

Elsa Oterhals

Turid Monsen

Oddvar Skogsletten

Igor Ziemolozynski

Sverre Bergenholdt, sekretær

Quartens redaksjonsutvalg

Bjørn Hansen

Lilli-Ann Stensdal

Roger Walter Holland

Karoline Heier, sekretær

Likemannsutvalget

Jørgen Foss, koordinator og sekretær
Thomas Eide
Turid Monsen

Ambassadører i skoleverket NHF Oslo

Jørgen Foss (koordinator)
Hassan Waarie (leder)
Reidar Sundby (medlem)
Reidun Lien (medlem)
Ane Gustavsen (medlem)
Thomas Eide (representant fra RS)

PULS-koordinator NHF

Birger Nymo

Prosjektet "Er kulturen for alle?"

Jørgen Foss (koordinator)
Jan-Egil Asterud (NHFU Oslo/RS)

KOMMUNALE OG ANDRE OFFENTLIGE ORGANER

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Oslo 2011 - 2015

Bjørn Hansen, rådsmedlem og AU-medlem
Henrik Mæland, varamedlem

Rådene for mennesker med nedsatt funksjonsevne i bydelene 2011 - 2015

Alna – Inger Lise Kristiansen
Bjerke - Morten Thune
Frogner - Bjørn Hansen, Oddvar Skogsletten (vara)
Gamle Oslo - Merete Jenssen, Ørjan Grut, og
Aril Ringerike (vara)
Grorud - Jan Martinussen, Roy Nordahl (vara)
Grünerløkka - Roger Walter Holland (leder) og
Bente Bråthen
Nordre Aker – Espen Gilbert (vara)
Nordstrand - Irene Grønaas (nestleder)
Sagene - Kjell Arnulf Mikalsen
St. Hanshaugen – Gudrun Jære Hoel (nestleder)
Stovner - Thor Hansen (leder), Bjørg Pedersen (vara)
Søndre Nordstrand - Hassan Waarie, Hilde Seip (vara)
Ullern – Steinar Hammerstad
Vestre Aker - Reidar Sundby (leder), og
Elisabeth Wilhelmsen (nestleder)
Østensjø – Mona Elisabeth Rønning

NAV Oslo brukerutvalg

Bjørn Hansen, representant SAFO Oslo
Turid Monsen, varamedlem SAFO Oslo

Brukerutvalg for NAV Hjelpemiddelsentral Oslo og Akershus

Lilli-Ann Stensdal, representant SAFO Oslo
Inger Lise Kristiansen, varamedlem SAFO Oslo

Prosjektet "Levende Oslo"

Birger Nymo, medlem

Brukerråd, Bymiljøetaten

(tidligere Samferdselsetaten)
Birger Nymo, medlem
Oddvar Skogsletten, varamedlem

Prosjektet "Karl Johansgt."

Birger Nymo, medlem

Prosjekt "Kulturbygg Bjørvika"

Birger Nymo, medlem

Handikappprosjektet

Birger Nymo, representant

Referansegruppa for TT-prosjektet Oslo kommune 2011/2013

Magnhild Sørbotten, representant
Ingunn Eidhammer, vararepresentant

Brukerutvalget ved Oslo Universitetssykehus

Lilli-Ann Stensdal, representant SAFO Oslo

Brukerrådet ved medisinsk avdeling ved Oslo Universitetssykehus

Lilli-Ann Stensdal, representant SAFO Oslo

Helse Sør-Øst – Fagrådet for nyfødt- medisin, fødsels- og svangerskapsomsorg

Lilli-Ann Stensdal, representant SAFO Oslo

Utdanningsdirektoratets råd for likeverdig utdanning (URLU) 2012/2014

Magnhild Sørbotten (varamedlem)

ANDRE ORGANISASJONER

NHF Oslos Barne- og ungdomsstiftelse

NHF Oslos AU er stiftelsens styre

Styret i Sameiet FB vei 2

Roger Walter Holland, medlem

Styret i Høyenhall AS

Knut-Owe Karlsen, styreleder

Per Hovden, medlem

Randi Halden Larsen, nestleder

Inger Lise Delingsby, medlem

Per 31.12.11, ingen oppnevnt vara fra NHF Oslo

SAFO Sør-Øst

Sverre Bergenholdt, leder

SAFO Oslo

Magnhild Sørbotten, nestleder

Roger Walter Holland, medlem

Thomas Eide, varamedlem

Jørgen Foss, sekretær og koordinator

AOF Oslo (NHF Studieorganisasjon)

Jørgen Foss, NHF Oslo representant

Beitostølen Helseportsenter

Sverre Bergenholdt, nestleder

Trygderetten

Sverre Bergenholdt, meddommer

Follorådets samhandlingsprosjekt mot A-Hus (Follokommunene + 3 bydeler i Oslo)

Sverre Bergenholdt, brukerrepresentant

LOKALLAGENES DRIFT OG AKTIVITET

LFPS Oslo (polioskadde)

Leder pr. 31.12.12: Randi Halden Larsen

Antall betalende hovedmedlemmer: 270

Antall styremøter: Åtte styremøter i tillegg til at AU har møttes utenom dette. Det er behandlet 42 saker.

Aktivitet: Laget har avholdt tre medlemsmøter i år, i tillegg til at laget har avholdt 20 års jubileum med inviterte gjester. Medlemsmøtene har inneholdt temaer som skatt, samt arbeidet med brukerutvalget ved Sunnaas sykehus. Møtene er svært godt besøkte. De har et godt samarbeid med Odd Fellow Logen. I 2012 har Oslo poliolog hatt åtte likemannsgrupper. I tillegg til det ordinære likemannsarbeidet sørges det for sosiale aktiviteter som teaterbesøk og konsertbesøk. Økonomien er svært god.

Handikaplaget Aktiv

Leder pr. 31.12.12: Ole Kr. Iversen Antall betalende

hovedmedlemmer: 85 Antall styremøter: Syv

Aktivitet: Laget har avholdt fem medlemsmøter i 2012, i tillegg til årsmøtet. Møtene har vært godt besøkte og har hatt en sosial ramme. Utover dette har laget arrangert vårtur til Aalborg, rekeften, høstfest, julebord samt juletur til Oset. Laget har også et fadderbarn i India, som de følger opp. Laget har ellers begynt med planleggingen av lagets 80-års jubileum.

LKB Oslo (kvinner med bekkenløsningsplager)

Leder pr. 31.12.12: Evelyn Baklund

Antall betalende hovedmedlemmer: 61

Antall styremøter: Fire

Aktivitet: LKB Oslo arrangerte 2 likemannsseminarer i samarbeid med LKB Buskerud. Dette var for alle medlemmene med tanke på fremtidig rekruttering og et møtested hvor vi alle kan lære av hverandre. Vi tror at påfyll av kunnskap, inspirasjon og erfaringsutveksling kan gi oss alle høyere livskvalitet. Vi arrangerte også 3 bekkenyogakurs (vinter, vår og høst) og 2 vannyogakurs. Felles for disse aktivitetene er fokuset på avspenning og lære å leve med en kronisk sykdom. Vi har våre faste medlemstreff på dagtid 5 ganger i året. I tillegg har vi bl.a. kanefart og badelandstur for hele familien. Disse treffene gir familiene anledning til å treffes og utveksle erfaringer.

ger. Vi har også et samarbeid med LKB Akershus sin kontaktperson.

NHFU Oslo

Leder pr. 31.12.12: Jan Egil Aasterud

Antall betalende hovedmedlemmer: 29

Aktivitet: Laget har i 2012 besøkt festivalene Øya og Norwegian Wood, målet med besøkene er å rette fokus på tilgjengelighet ved Oslofestivalene. Prosjektet kalles "Er kulturen for alle?". Laget har igjennom sosiale aktiviteter som teaterbesøk rettet fokus på tilgjengelighet i kulturlivet.

NHF Stovner

Leder pr. 31.12.12: Marit Johansen

Antall betalende hovedmedlemmer: 34

Aktivitet: Laget har treff på en kafé på Stovner Senter. I tillegg har laget to aktive medlemmer i rådet for funksjonshemmede. Laget er også aktive gjengangere på NHF Oslos aktiviteter. Det ble arrangert teaterkveld i september, 1 medlemsmøte og 1 årsmøte.

NHF Sagene

Leder pr. 31.12.12: Roger Walter Holland

Antall betalende hovedmedlemmer: 57

Antall styremøter: Fem

Aktivitet: Laget har arrangert både sosiale og interessepolitiske medlemsmøter. Vi har i 2012 hatt tett samarbeid med NHF Alna og NHF Ullern når det gjelder rekeften på Solvik Camping og møte vedr samhandlingsreformen og møte vedr tekniske hjelpemidler. Til disse 3 møtene fikk medlemmer i nevnte lag invitasjon. Julemøte med julemat hadde vi i desember. I tillegg er lokallaget en aktiv medspiller i bydelen i forhold til universell utforming. Laget jobber også aktivt opp mot bydelens politikere, administrasjon og rådet for funksjonshemmede.

LFN Oslo (nakkeskadde)

Leder pr. 31.12.12: Turid Monsen

Antall betalende hovedmedlemmer: 59

Antall styremøter: Laget har hatt styremøter etter behov i tillegg til korrespondanse på andre måter.

Aktivitet: Laget har leid Bølerbadet og gitt medlemmene mulighet til å bade i varmtvannsbasseng, noe

som er viktig for diagnosen. Laget arbeidet lenge med en stor konferanse som var lagt til Soria-Moria, dessverre ble denne avlyst. Laget driver et kontinuerlig likemannsarbeid. Videre har laget hatt diverse sosiale aktiviteter for medlemmene gjennom året. Laget samarbeider godt med LFN Akershus og Foreningen for ryggskadde Oslo og Akershus.

LFS Oslo (slagrammede)

Leder pr. 31.12.12: Aril Ringerike

Antall betalende hovedmedlemmer: 135

Antall styremøter: Fem

Aktivitet: Laget har avholdt fire medlemsmøter i 2012 med stigende medlemsoppmøte. Laget har hatt fokus på sosial aktivitet og har bl.a. avholdt sommermøte på Skullerudstua. Videre har laget gitt medlemsrettet medlemspleie i form av råd og veiledning.

NHF Alna

Leder pr. 31.12.12: Søren Kjendlie

Antall betalte hovedmedlemmer: 90

Antall styremøter: Åtte i tillegg til styrekonferanse.

Aktivitet: Laget har arrangert medlemsmøter og turer med sosialt fokus så vel som temamøter. Laget arrangerte tur til Brügge og Amsterdam. Videre har laget jobbet med medlemsverving i bydelen, samt vært svært aktive i forhold til regionens arbeid. Laget vært aktivt i lokalmiljøet og lokal presse. Laget jobber fortsatt med å øke tilgjengeligheten på Tveten gård for å bruke denne til arrangementer.

LARS Øst/Oslo (ryggmargsskadde)

Leder pr. 31.12.12: Marianne Graham Hjelmen

Antall betalende hovedmedlemmer: 222

Antall styremøter: 7

Aktivitet: Laget har en rekke brukermedvirkere og god kontakt med Sunnaas og Catosenteret. Videre har laget gjennomført Østlandssamlingen med tema "Hvordan skal jeg trene, jeg kan jo ikke gå" ved manuellterapeut Hagbart Eie, og Spinalseminar med tema Brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Det er også arrangert likemannsarbeid gjennom samtalegrupper og annet. Laget har et styremedlem som fungerer som brukerkonsulent på Catosenteret ca. 1 gang pr. mnd. Det er arrangert kunst og museumsbesøk, tilbud om kjøring med hest og vogn på Alna ridesenter, medlemsmøter med tema vinteraktiviteter.

NHF Ullern

Leder pr. 31.12.12: Steinar Hammerstad

Antall betalende hovedmedlemmer: 21

Aktivitet: Laget har hatt en betydelig oppgang i medlemsaktivitet i 2012. Laget har hatt tur til Finnerud, julebord samt rekeaften. Videre har laget samarbeidet med Sagene og Alna NHF med temamøter om samhandlingsreformen, og hjelpemidler. Laget har et godt samarbeid med flere andre lag i NHF familien, og ser seg tjent ved et godt samarbeid, som bidrar til mer medlemsaktivitet. Laget jobber aktivt opp mot rådet for funksjonshemmede i bydelen.

ALF Oslo (arbeidsmiljøskadde)

Leder pr. 31.12.12: Geir Werner

Antall betalende hovedmedlemmer: 35

Antall styremøter 2 i tillegg har kontakten foregått på telefon.

Aktivitet: Har hatt moderat medlemsaktivitet i 2012. Men har vært aktive i forhold til den interessepolitiske debatten og har hatt flere forskjellige pressesaker på trykk. Laget har arrangert medlemstur til København og arrangert 15 kafètrefte for medlemmene.

NHF Bjerke

Leder pr. 31.12.12: Morten Thune

Antall betalte hovedmedlemmer: 36

Antall styremøter: Fire

Aktivitet: Laget har avholdt medlemsrelatert aktivitet av høy kvalitet i året som har gått. Laget har arrangert medlemstur til Kiel samt en hyggelig helg på Oset Høyfjellshotell. Videre har laget arrangert julemøte på Linne hotell. Utover dette har laget i 2012 støttet medlemmer som ikke har hatt muligheten til å få en verdig ferie, gjennom et ferietilskudd.

NHF Vestre Aker

Leder pr. 31.12.12: Elsa Oterhals

Antall betalende hovedmedlemmer: 59

Antall styremøter: Seks

Aktivitet: Laget har i 2012 feiret sitt 30-års jubileum. Videre har laget arrangert sommertreff på Finnerud med demonstrasjon fra Enklere Liv, og desbertreff. Laget har hatt møte om TT, og er sterkt inne i bydelens råd for funksjonshemmede, hvor NHF Vestre Aker innehar både leder og nestleder rollen. Laget har et tett samarbeid med bydelens frivillig- og nærmiljøsentere, Hovstua hvor de arrangerer møtene sine.

LFA Oslo/Akershus (amputerte)

Leder pr. 31.12.12: Per Hovden

Antall betalende hovedmedlemmer: 101

Antall styremøter: tre

Aktivitet: LFA Oslo/Akershus driver et aktivt like-mannsarbeid på Aker sykehus og Akershus universitetssykehus. Laget arbeider for å komme inn på FRAM Helserehab, Bærum sykehus samt Radiumhospitalet.

Laget har arrangert sosiale aktiviteter som julemøte, pubtur og Høstfest med svært godt oppmøte. Laget har gjennomført en tur til Casas Heddy på Lanzarote. Videre har laget arrangert kurset « Et meningsfullt liv med amputasjon» som var svært vellykket. Laget har Gå-skole en gang i uken.

HBF Oslo (handikappedes barns foreldreforening)

Leder pr. 31.12.12: Rolf Eie

Antall betalende hovedmedlemmer: 86

Antall styremøter: To styremøter samt kontakt over telefon og e-post.

Aktivitet: Laget har et godt samarbeid med flere bydelslag samt HBF Akershus, og medlemmene har fått deltatt på hverandres sosiale arrangementer. HBF Oslo har i 2012 jobbet i all hovedsak med interessepolitiske saker. Laget har deltatt i HBFs skoleutvalg samt Utdanningsdirektoratets råd for inkluderende opplæring. Laget har vært en sentral aktør i TT-saken i Oslo kommune i året som har gått. Mye av lagets tid har gått med til dette arbeidet.

